"DIRVA" (THE FIELD)
Lithuanian Weekly
The only Lithuanian Newspaper in Ohio
Published Weekly in Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.

Yearly Subscription Rate:
In the United States $2.00
Canada and Mexico 2.50
Lithuania and other countries 3.00

D I R V A
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

DIRVA

"DIRVA" (THE FIELD)
Savaitinis Laikraštis
Išleidžia Penktadieniais Cl...
Ohio Lietuvių Spaudos B...
Vienatinis Lietuvių Laikraštis Ohio ...

Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose ..... $2...
Kanadoje ir Meksikoje ..... 2.5...
Lietuvoje ir kitose šalyse ..... 3...

D I R V A
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879

No. 5 | CLEVELAND, OHIO | PENKTADIENIS, VASARIO-FEB. 1, 1935 | KAINA 5c | 47 | 20th YEAR (20-ti Metai)

S. V. Neprisideda Tarptautinin Tribunolan

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

Plieno darbai ir vėl pakilo dvejetu punktų ir dabar veikia su 53 nuoš. normalio.

Plieno plotvių darbai pakilo iki 75 nuoš., kadangi tų plieno išdirbinių daug sunaudoja pradėję veikti automobilių išdirbystės.

Pereitą savaitę automobilių padirbta 69,000 — 3,000 daugiau negu savaitė pirmiau.

Vasario mėnesį tikimasi tik vienų Fordų išdirbti į 130,000.

Šelpimas mažėja. Iš visų šalies kampų sueinančios į Washingtoną žinios rodo kad pradėjo atsirasti darbų, ir kad daugiau žmonių atsisako nuo ėmimo pašalpų.

Sustreikavo apie 4,000 darbininkų dirbusių Pittsburgh Plate Glass Co., kuri turi stiklo išdirbystes keletoje miestų. Kompanija sako kad tik pakilimas biznio stiklo industrijoje galės privesti prie pakėlimo darbininkams algų.

Wheeling, W. Va. — Dar šešios plotvių dirbtuvės paleidžiama dirbti Yorkville, O., priklausančios Wheling plieno korporacijai.

Belgijoje apie 25,000 angliakasių rengiasi streikuoti protestavimui prieš valdžios numažinimą 5 nuoš. nuo senatvės pensijų ir suvaržymą bedarbės pašalpų.

New Yorke sustreikavo trokų ir vežimų darbininkai ir laivų krovėjai. Kiek tikrai streikuoja nežinia, tačiau manoma kad streikas apims apie 65,000 tų šakų darbininkus.

13 prigėrė. Norfolk, Va. — Atlantiko audrose nuskendo trys krovinių laivai ir žuvo 13 darbininkų.

Clevelande 1934 metais buvo 115 įvairių mažų ir didelių streikų, kuriuose dalyvavo apie 17,000 darbininkų.

Šeši sudegė. Greenwood Lake, N. Y. — Giliai užsnigus, atšalus orui, kurinant užsidegė namas, ir per sniegą ugniagesiams neprieinant, namas sudegė, žuvo penki asmenys.

Buvęs Vokietijos kaizeris Vilhelm dar vis gyvas. Jis Sausio 28 d. minėjo savo amžiaus 76 metų sukaktuves. Dalyvavo daug svečių iš Vokietijos. Kaizeris gyvena ištrėmime Holandijoje.

SENATE BALSAVO 52 UŽ, 36 PRIEŠ IR NESUDARĖ REIKALINGO DVIEJŲ TREČDALIŲ BALSŲ.

Prez. Roosevelto Pageidavimas Liko Atmestas

Washington. — Suv. Valstijų senate atmesta Suvienytų Valstijų prisidėjimas į Pasaulinį Teismą, palaikymui visuotinos taikos.

Nors Prez. Roosevelt rekomendavo ir prašė senatą tą reikalą paremti ir pravaryti, senate balsų paduota 52 už prisidėjimą, 36 balsai prieš, ir nesusidarė reikalingas dviejų trečdalių balsų skaičius tam dalykui pravesti.

Amerikos prisidėjimą į Tarptautinį Teismą rekomendavo jau trys prezidentai, per suviršė desėtką metų, tačiau senatas vis atmesdavo, ir atmetė dabar.

Kadangi senatas didumoje yra Demokratų, Prezidentas Roosevelt nesitikėjo šitaip pralaimėti. Prieš balsavo ir nekurie Demokratai.

Del šito tikima kils Kongrese tąsynės tarp pačių Demokratų atstovų, kadangi pralaimėjusieji šiame atvejuje galės pasipriešinti tiems kurie balsavo prieš, tuose klausimuose kuriuos jie norės pravesti.

YRA PINIGŲ — YRA IR GROBIKŲ

Washington. — Federalis teismas pirmą kartą 10 metų bėgyje gavo bylą — tyrinėti suvogimą daugelio pinigų iš $4,000,000 skirtų pravedimui kanalo Texas valstijoje. Šis tyrinėjimas gal but palies ir kitus PWA (viešų darbų administracijos) projektus.

POTVINIUOSE ŽUVO 50 ŽMONIŲ

Mississippi ir kitų vidurvakarinių upių potviniuose Sausio 27-28 d. žuvo apie 50 žmonių.

Montevideo, Uruguajus. — Karcivių susirėmio su sukilėliais užmušta 5 žmonės. Sakoma kad sukilėlių buvo sužeista apie 500.

Ceylono saloje, Azijos vandenuose, per kelias savaites nuo malarijos epidemijos mirė apie 10,000 kudikių.

Neleidžia gryžti. Sovietų vyriausybė išleido patvarkymą neleisti gryžti iš ištrėmimo vietų bausmes atbuvusių "kulakų", ištremtų už priešinimąsi atiduoti vyriausybei savo ukių.

$4,800,000,000 DARBŲ BILIUS PRIIMTAS

Washington. — Atstovų Butas perleido Prezidento Roosevelto $4,880,000,000 viešų darbų bilių, 328 balsais prieš 78. Dabar tas bilius paduotas Senatui užtvirtinti.

Senate, kiek paaiškėjo, tam biliui pakilo pasipriešinimų, ypač kuomet Prez. Roosevelt pareiškė kad jis vienas valdys ir tvarkys tą sumą, neleisdamas niekam prie to kištis. Senatas nori kad butų paskirta tam tikras Kongreso komitetas daryti darbus, skirstyti jų prižiurėtojus ir tą sumą leisti.

Prezidentas žada pasiskirti sau patarėjų komitetą darbams tvarkyti ir pinigus skirstyti, be senato kišimosi.

Visi tik žarsto milžiniškus pinigus

Kongrese šiuo tarpu yra tokių sumanymų kurie siekia net šimtą bilijonų dolarių! Vienas toks sumanymas reikalauja šimto bilijonų sumos federalių pinigų, kurie butų naudojami gelbėjimui šalies iš depresijos ir apimtų darbus nuo pelkių sausinimo iki tyrinėjimo žvaigždynų!

Jieško mirties priežasties. Teaneck, N. J.—Šv. Vardo ligoninėje gimdymų skyriuje penkių dienų bėgyje užsikrėtė kokia tai liga keliolika naujagimių kudikų ir 8 iš jų mirė. Tas skyrius tapo uždarytas ir tiriama tos ligos mikrobai.

7 užmušta. Santiago, Kuba. — Apvirtus autobusui ant vieškelio, 7 žmonės užmušta, 12 sužeista.

NUO ŠALČIŲ MIRĖ 175 ŽMONĖS

Pereitą savaitę prašlavus per Suv. Valstijas šalčio bangai, nuo to tiesioginai ir netiesioginai žuvo 175 asmenys.

Šaltis šiek tiek atsileido, bet vietomis atsileido tik vienai dienai, ir šios savaitės pradžioje vėl sušalo.

New Yorko miestą, kaip ir visą rytinį šalies pakraštį, užklupo ir gilus sniegas. Iškasimui New Yorko miesto iš sniego paimta darban apie 30,000 darbininkų, 390 sniegą kasamų trokų ir desėtkai kitokių mašinų reikalingų greitam sniego pašalinimui. Kaštavo apie milijonas dolarių.

SPROGDINA VARNAS

Illinois valstija pradėjo kovoti prieš varnas sporgdindama jas. Pereitą savaitę sutaisytuose sprogimuose užmušta apie 3,000 varnų. Sprogimas sudrebino tris miestelius Bearsdale aplinkėje.

TEISIA 9 ŽMONAS UŽ NUŽUDYMĄ VYRŲ

Debreczen, Vengrija. — Prasidėjo tardymas devynių moterų, kurios kaltinama nužudyme savo vyrų arba kitų giminių.

Vienai moteriai primetama nunuodinimas ne tik jos vyro bet ir 10 kitų žmonių.

Permaina Kalėjime

Columbus, O. — Naujasis gubernatorius Davey atleido iš vietos Ohio valstijos kalėjimo viršininką, kuris toje vietoje išbuvo 22 metus. Jam primesta visa eilė kaltinimų apsileidime savo pareigose. Permainą darant, kalėjimą saugoti atsiųsta valstijos kariumenė. Kaliniai patyrę kad senasis viršininkas išeina, pakėlė didžiausį pasitenkinimo sujudimą ir riksmą.

Viršininkas Thomas šį kalėjimą turėjo kaip savo nuosavybę: pats buvo viršininku, jo žmona taipgi ėmė valstijos algą, ir duktė buvo paskirta laiškų cenzorium — viso ta šeima imdavo į mėnesį $466 algų.

Prie to, už kožną nužudomą kriminalistą viršininkas gaudavo po $50, už ką per 22 metus gavo $7000.

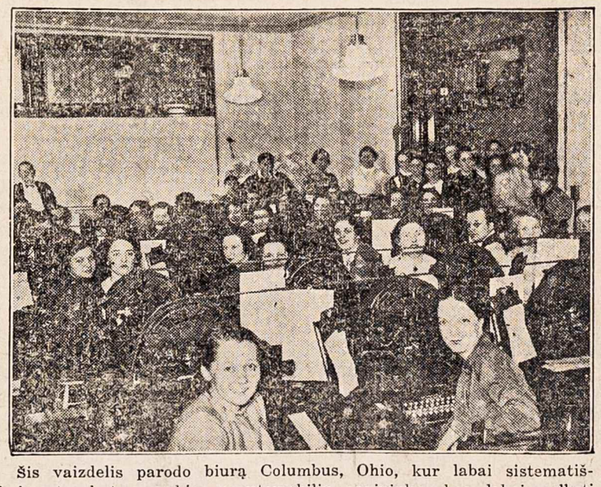

Šis vaizdelis parodo biurą Columbus, Ohio, kur labai sistematiškai sutvarkyta susekimas automobilių savininkų, kas labai gelbsti Ohio ir kitoms valstijoms susekti pavogtus automobilius ir šiaip nesilaikančius tvarkos arba žmones suvažinėjančius sugauti.

TUOJ IŠSPRĖS AUKSO KLAUSIMĄ

Washington. — Suv. Valstijų Aukščiausio Teismo devyni teisėjai pertraukė posėdį ir paliko aukso klausimą neišspręstą iki Vasario 4 d.

Suv. Valstijose yra sudaryta įvairių sutarčių kurios bendrai siekia milžinišką 69 bilijonų dolarių sumą. Tos sutartys savyje apima pasižadėjimą kad skolintojas turi atmokėti skolą auksu jeigu bus pareikalauta. Dabar gi, Roosevelto administracija uždarė visą auksą ir jo niekas neturi. Tuo pat kartu dolario vertė sumažinta, ir tie kurie turėtų gauti pavyzdin $1,000 senų dolarių auksu, dabar gavę popierinių dolarių už juos gali nupirkti aukso tik apie $590 vertės.

Ką teismas išspręs po Vasario 4 d. nežinia, bet visi to neparpastai laukia.

NUO ALKOHOLIO MIRĖ 35 ŽMONĖS

Gloversdale, N. Y. — Iš kur tai paplitęs nuodingas alkoholis paėmė 35 gyvastis. Kelių dienų bėgyje vienas po kitam šiame miestelyje ir kituose trijuose apielinkėje mirė 35 žmonės, o iš apie 30 kitų apsinuodijusių tikima mirs ir daugiau. Iš užgėrusių to nuodingo alkoholio dar nei vienas nepasveiko. Areštuota pora nužiurėtų asmenų, kurie kaltinami to gėrimo pardavinėjime.

RASTA 34 LAVONAI

New York. — Pereitos savaitės pradžioje Atlantike nuskendo laivas Mohawk po susimušimo su kitu laivu. Audringoje juroje per kelias dienas rasta 34 lavonai prigėrusių to laivo žmonių, dar jieškoma 12, ir išgelbėta 177.

YPATINGA BAUSMĖ

Anderson, Ind. — Edvardas Foster, 16 metų berniokas, sugautas pavogęs 20 svarų prekių iš vienos krautuvės, gavo sekančią bausmę: vietoje eiti į pataisos namus, jis turės per 60 dienų nešti ant savo pečių po 20 svarų plytų, 24 mylias kelio, tarp Anderson ir Alexandria miestelių. Jis turės išvaikščioti 1,440 Anglišų mylių, jeigu bausmės laikas nebus sutrumpinta.

JAPONAI IR KINAI TARIASI KARIAUT PRIEŠ KOMUNISTUS

Tokyo. — Sakoma kad Kinų generolas Kai-Šek tariasi su Japonijos karo vyriausybe gauti pagalbą užvesti karą prieš komunistus ir jų sukurstytus Kinų banditų pulkus.

JAPONAI UŽMUŠĖ 54 KINUS

Peiping. — Japonai darė orlaiviais užpuolimą Kinų provincijoje Chahar, užmušdami 54 Kinus. Apšaudė du miestu.

HITLERININKŲ BYLOS EIGA KAUNE

Klaipėdos Naziai Vieni Kitus Išduoda

Kaunas. — Lietuvos kariumenės teisme valstybės išdavimo byloje jau pradėjo duoti savo parodymus liudininkai. Jų yra daugiau kaip 500. Jie iš Klaipėdos krašto į Kauną važiuoja ištisomis ekskursijomis.

Pirmiausia teismas apklausė nužudyto Jesučio žmoną. Ji parodė kad Jesutis buvo jiega išvežtas iš Klaipėdos ir nužudytas, kaip įtariamas išdavimu. Nužudymą įvykdė keli Neumanno partijos nariai. Teisme liudininkė tuoj pažino vieną jos vyro žudytoją, šoferį Vanagatą. Išpradžių Vanagatas gynėsi, bet vėliau prisipažino. Dalinai prisipažino ir dvarininkas Horn, kuris neigia jam suformuluotą kaltinimą del Jesučio nužudymo, bet prisipažysta kad dalyvavo priešvalstybinių partijų veikime.

Iki šiol įdomiausias ir reikšmingiausias buvo parodymas liudininko inž. Vilsono. Mat, šis liudininkas, drauge su Sassu ir Neumannu važinėjo į Karaliaučių, Berliną, Tilžę tartis su Vokietijos nazių vadovybe. Vilsonas, išpradžių lyg bijodamas, vėliau tvirtu balsu pasakė:

"Karaliaučiuje pasitarime, kuriame dalyvavo ir Klaipėdos nazių vadai, buvo perskaitytas oficialus Vokiečių reicho vyriausybės pareiškimas kad Klaipėdos nazių vadu yra paskirtas Dr. Neumann." Padaręs šį pareiškimą, inž. Vilsonas beveik apalpo. Šis atsakymas pritrenkė ne tik patį Vilsoną bet ir visą kaltinamųjų suolą. Labai pasikeitė Dr. Neumanno nuotaika.

Nors savo parodymus iki šiol davė tik keli liudininkai, bet iš jų vis labiau aiškėja kad visą valstybės išdavimo darbą Klaipėdos krašte dirigavo ir rėmė Vokietijos valdžia. Jos buvo pinigai, jos įsakymai, jos skiriami žmonės. Liudininkų parodymais ypatingai domisi užsienių spaudos atstovai, kurie seka bylos eigą. Tsb.

Girdėti, Lietuva Rengia Perversmą Vokietijoj!

Kaunas. — Paskutiniu laiku Vokiečių laikraščiai apie Lietuvą prirašo visokių nesąmonių, tiesiog anekdotiškų dalykų.

Kiek Vokiečių spauda yra netekus pusiausvyros rašydama apie Lietuvą aiškiai matyti iš nesenai Berline paskelbto pranešimo buk Lietuva rengianti perversmą Vokietijoje. Tas pranešimas dvelkia pikta pajieža ir juokingais kaltinimais Lietuvos. Pranešimas baigiama taip:

"Tuo Lietuva pasistatė labai didelį uždavinį. Tai reiškia nei kiek ne mažiau kaip Lietuvos reikalavimą Vokietijoje parošti revoliuciją kad nuverstų dabartinę reicho vyriausybę. Tai yra neįtikėtina ko Lietuva imasi prieš Vokietijos reichą. Tokiam reikalavimui ar įsimaišymui į Vokietijos reicho vidaus reikalus Lietuva turėtų buti mažiausia pašaukta."

Lietuva niekados tokių perversmų neruošė ir neruoš. Bet kartu ji neleis įvairaus plauko prieš-valstybiniams gaivalams knistis Lietuvos valstybės pamatuose ir juos ardyti. Tsb.

Šreiberis ir Jo Sėbrai Traukiami Atsakomybėn

Kaunas. — Ne kartą rašyta kad buvus Klaipėdos krašto direktorija, vadovaujama D-ro Šreiberio, pridirbo daug neteisėtumų. Pasinaudodama savo valdžia, Šreiberio direktorija pati varė priešvalstybinį darbą ir uoliai rėmė kitus to darbo vykdytojus. Šreiberis Lietuvos pinigais šelpdavo priešvalstybinius gaivalus, dabar teisiamus Lietuvos kariumenės teisme. Tos direktorijos narys Žygaudas priklausė slaptai Savog organizacijai, kuri ruošėsi ginkluotu sukilimu atplėšti Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos.

Dabar, išaiškinus čia suminėtus ir jau anksčiau pranešius Šreiberio direktorijos neteisėtumus, keliama byla. Teismo atsakomybėn patraukti Dr. Šreiberis ir jo direktorijos nariai Žygaudas ir Valganas.

Šios naujos bylos visas Klaipėdos kraštas laukia su didžiausiu susidomėjimu. Tai dar viena nauja sensacija Klaipėdos krašte. Tiesa, ji nėra nelaukta, Klaipėdoje jau daug kas kalbėjo kad Šreiberiui ir jo sėbrams už perdidelės valdžios pasisavinimą teks atsakyti teisme. Tsb.

VOKIEČIAI APLEIDŽIA LIETUVĄ VERKDAMI

Kaunas. — Kai 1923 metais Klaipėdos kraštas, su 2400 ketvirtainių kilometrų plotu ir apie 140,000 gyventojų perėjo Lietuvai, to krašto Vokiečiams buvo palikta teisė priimti Vokietijos pilietybę ir per tam tikrą laiką išsikraustyti į Vokietiją. Vokiečių valdžia per savo konsulatą bei agentus ragino Klaipėdiškius Vokiečius neoptuoti Vokietijos pilietybę o palikti Lietuvos piliečiais, kad Lietuvoje jie stiprintų ir palaikytų

(Tąsa ant 7-to pusl.)

IŠŽUDYTA VISA ŠEIMA

Kaunas. — Sausio 7 d. vakare, Biržų apsk., N. Radvilliškio val., Latvelių kaime, buvo išžudyta visa Janonių šeima. Pasirodė kad kelių žmoniu žudiku yra tos pačios Janonių šeimos narys Jonas, 20 metų amžiaus. Išpradžių jis visiems sakė kad šeimą išžudė pro langą įsiveržę plėšikai, kurie dar pagrobę 1500 litų. Bet vėliau, policijos kvočiamas, žmogžudis prisipažino šį darbą padaręs. Jisai juos nužudęs todel kad su jais nesugyvenęs.

Žmogžudystei jis jau seniau ruošėsi. Sausio 7 d. vakare į gyvenamą trobą atsinešė geležinę štangą. Pirmiausia ja drožė lovoj gulinčiam savo tėvui ir keliais smugiais jį vietoje užmušė. Paskui patamse ėjo prie kitos lovos, kur gulėjo dvi jo seserys. Jas taip pat užmušė. Vos motinai atsidarius duris, Jonas ją pasitiko ir štangos smugiais vietoje nužudė. Pagaliau kirviu tame pačiame kambaryje užmušė ir savo brolį Julių. Išžudyta Janonių šeima buvo pasiturtinti ukininkai. Žudikas suimtas ir pasodintas į kalėjimą. Tsb.

...TSBURGHO PADANGĖ

...LAIDOS DIDELĖS

...tos statistikos parodo ...tsburgho miesto gyven... ...kiekvienam nuo mažo ...seno atsiėjo už 1933 metus $65.39 užlaikymas miesto ...džios. Tas reiškia nuo 1917 ...tų padidėjo 22 dolariais. Pittsburghe skaitoma 678,500 gyventojų, o išlaidų miestas turėjo $44,366,881.

Tiesioginiams miesto valdymo reikalams iš tos sumos atiteko $32,036,738, kita likus dalis išleista įvairiems viešiems įrengimams ir taisymams.

IŠDALINTA 14 CARNEGIE MEDALIŲ UŽ NARSUMO PASIŽYMĖJIMUS

Carnegie Hero Fondo globėjai Pittsburghe šiose dienose išdavė 14 medalių už pasižymėjimus žmonių gyvasčių gelbėjime. I4 to skaičiaus keturi medaliai atiduota giminėms asmenų kurie patys žuvo kitus gelbėdami.

Medaliai duodama atsižymejusiems plačioje Amerikoje, ne vien Pittsburghiečiams.

Viena senutė, 59 metų amžiaus, iš Lofton, Va., apdovanota už tai kad ji išgelbėjo trijų metų vaikutį įkritusį į siaurą gilų šulinį. Lipdama ji prisilaikė akmeniniais šulinio rentiniais, dalipus 13 pėdų nupuolė į vandenį, bet sugebėjo išsigelbėti ir išgelbėjo vaikutį, taip pat išlipdama, nors turėjo viena ranka laikyti vaiką.

Kiti medaliai teko mokyklų vaikams, darbininkams ir rašt... tarnautojams už jų narsumo darbus gelbstint kitus.

SUPLIKYTA TRYS MERGAITĖS

Monessen, Pa. — Trys mažos mergaitės tapo nuplikytos karštu vandeniu ir mirė, kuomet namuose sprogo perkaitinto vandens tankas. Taipgi apdegė ir namų šeimininkas, kuris išvežtas į ligoninę. Nelaimė ištiko Italų šeimoje, 1050 Morgan ave.

$200,000,000 PRALEISTA SUŠELPIMUI BEDARBIŲ

Pennsylvanijos valstijos ...das išleido per praėjusius du metu arti $200,000,000 sušelpimui valstijos bedarbių.

Apie penkta dalis tų pinigų Pittsburgho sričiai, kita penkta dalis — Philadelphijos sričiai. Kiti apskričiai gavo po mažiau, nes juose nėra tiek gyventojų kaip šių didžiųjų miestų apskrityse, todel juose buvo daugiau ir bedarbių.

Gegužės mėnesį 1933 metais bedarbių reikalaujančių pagalbos skaičius buvo aukščiausias — 1,998,446, o žemiausias buvo Rugpjučio mėnesį 1934 metais — 1,325,993.

AMSTERDAM, N. Y.

STRAIPSNIS APIE LIETUVIUS. Amsterdamo Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius nepersenai turėjo surengęs vakarą paminėjimui Vilniaus užgrobimo. Apie šį parengimą patalpino ilgą straipsnį vietos laikraštis, "Amsterdam Evening Recorder", kuriam informacijas apie visą programo eigą suteikė Ona E. Kadziutė Lietuvaitė mokytoja vienoje šio miesto viešų mokyklų. Aprašyme suminėta svarbios musų istorijoje datos, Vilniaus užgrobimas ir kiti dalykai.

Amsterdamo Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius yra gana veiklus, parsitraukė kalbėtoju net Dr. B. K. Vencių iš Brooklyno.

Skaitęs.

PAJIEŠKAU brolį Jurgį Kulešių, paeina iš Veršių k., Leipalingio val., Seinų aps. Kas ką apie jį žinotų, prašomi pranešti suteikiant jo antrašą, arba jis pats prašomsa atsišaukti.

Marė Shaulis
21 Crick Court Niagara Falls, N.Y.

SHENANDOAH, PA.

BAISI NELAIMĖ KASYKLOJ

Netoli nuo šio miesto, Gilbertone, Reading kompanijos angliakasykloje, Sausio 21 d., 9:15 val. ryte, ištiko didelis sprogimas kasyklos gažų, 1100 pėdų gilumoje. Užmušta apie 12 angliakasių, 82 sužeista. Užmušta ir vienas Lietuvis, Augustas Sinkevičius iš Minersville; iš sužeistų yra keletas Lietuvių ir kitų tautų žmonių iš Shenandoahrio, kiti iš aplinkinių miestų. Iš visų apielinkių į nelaimės vietą suvažiavo gydytojai, slaugės. Sužeistieji nuvežti į ligonbučius, lengviau sužeisti apžiurėti ir parvežti namon.

Po sprogimo, prie kasyklos subėgo daugybė žmonių, ypač darbininkų moterų, kurios grudosi prie keltuvo kur iškeldinėjo iš kasyklos darbininkus ir sužeistuosius, kiekviena susirupinus savo vyro likimu.

Nelaimė kilo nuo užsidegimo gazų, kurių ištraukimas ir oro suvedimas nebuvo gerai sužiurėta. Kuomet kasykloje nebuna duodama oro gazams išvaikyti, kasykloje atsiranda perdaug karščio nuo anglies spaudimo; tokiose vietose darbininkai negali dirbti. Katrie dirba karštyje, jie stato savo gyvybę pavojun: sušunta žmogaus plaučiai, nuo vandenio ir karščio gauna reumatizmą arba ir staiga miršta. Taip ir baigiasi angliakasio gyvenimas.

Šis sprogimas yra viena iš didesnių nelaimių kietos anglies kasyklose.

J. B.

TORRINGTON Conn.

FILMOS IŠ LIETUVOS. Sausio 19 d., Šv. Vincento Draugija surengė vakarą rodymo naujų garsinių filmų iš Lietuvos ir iš Vilniaus krašto, kurias rodė filmininkas J. Januškevičia. Jr. Paveikslai visi labai gražus ir aiškus. Rodė visą Klaipėdos kraštą ir Lietuvos Juros šventę, Lietuvių žvejų gyvenimą Nidoje, Lietuvos kariumenės manevrus, Palangos kraštą. Dariaus ir Girėno metinę žuvimo sukaktuvių šventę ir jų kunus kaip jie išrodo dabar subalzamuoti; Amerikos Lietuvių Bendrovės "Drobės" fabriką ir audimo darbus viduje. Rodė Didžio Lietuvos Kunigaikščio Gedimino pėstininkų pulką — girdėti kaip maršuojanti kareiviai puikiai dainuoja. Aprodė to pulko vyrų gimnastiką, kurie tiesiog stebuklus daro.

Parodė Lenkų pavergtą Vilniaus kraštą, Švenčionis, Vilnių, Marcinkonius, Gardiną, Suvalkus ir Seinus.

Bendrai, filmininkas Januškevičia rodo labai gražius paveikslus iš visos Lietuvos.

Jo filmų pamatyti prisigrudo pilna Lietuvių salė, daugelis net turėjo stovėti, sėdynių pritrūko. Publiką buvo pilnai patenkinta paveikslais. Januškevičia buvo užkviestas antru kartu atvykti parodyti paveikslus.

Filmininkas Januškevičia žada pavažiuoti su tomis filmomis ir į vakarines valstijas.

Vietinis.

Kaip tapti Suv. Valstijų Piliečiu

"Dirvos" knygynas turi naudingą knygelę tiems kurie nori apsipažinti su Amerikos pilietybės klausimais kurie reikalingi žinoti norinčiam patapti Suvienytų Valstijų piliečiu.

Kaina 25 centai.
Siunčiant į kitus miestus 30c.
(Siųskit pašto ženkleliais)

"DIRVA"
6820 Superior av. Cleveland, O

"DIRVO" AGENTAS PITTSBURGHE

Prenumeratas priima Amerikoje ir į Lietuvą
P. RAJAUSKIENĖ
135 South 19th Street

DETROIT

VASARIO 2 D. ATSIDARO LIETUVOS-ESTIJOS RANKDARBIŲ PARODA

Šeštadienį, Vasario 2 d., įvyksta atidarymas Lietuvos ir Estijos Rankdarbių parodos Detroite, didelėje Kearn's krautuvėje. Atidarymo iškilmės bus 2 val. po pietų, Kearn's krautuvėje, 9-me aukšte. Iškilmėse dalyvaus Michigan gubernatorius, Detroito mayoras, Lietuvos Pasiuntinybės atstovas Dr. M. Bagdonas iš Washingtono, Chicagos Konsulas A. Kalvaitis, žymus Detroito miesto veikėjai ir Lietuvių darbuotojai.

Parodą surengė Lietuvos ir Estijos rankdabių parodų atstovas Louis Bonyhard.

Lietuviams ypač butinai reikia atsilankyti į atidarymo iškilmes ir lankytis pačioje parodoje, kuri tęsis visą savaitę. Išdirbinių yra visokiausios rušies, kurių Lietuviams bus malonu įsigyti atminčiai. Tuos išdirbinius kituose miestuose labai gausiai pirko ir Amerikonai, ypač Chicagoje, kur paroda paskiausia atsibuvo: ten išparduota už keletą desėtkų tukstančių dolarių.

Detroito Lietuviams ypač butina pareiga dalyvauti atidarymo iškilmėse, pasirodymui kaip skaitlingi čia mes esame.

Programas parodoje bus kasdien skirtingas, sutraukimui ir svetimtaučių, kad ir jie susipažintų su musų tėvynės išdirbiniais ir įsigytų jų. Parodon įžanga nemokamai, todel kas tik išgali privalo atsilankyti. Dalyvaukite ir kitus Lietuvius pakalbinkite nueiti, tuomi padarysite pačiai Lietuvai daug naudos.

Rep.

MIRĖ K. ŠNUOLIS. Sekmadienio rytą, Sausio 27 d., pasimirė plačiai žinomas tautininkų-sandariečių darbuotojas, susipratęs Lietuvis ir tautos reikalų rėmėjas, K. Šnuolis. Velionis jau metų išgyveno Detroite ir priklausė prie Sandaros ir SLA. kuopos ir prieš keletą metų gana smarkiai darbuodavosi. Jis mėgo rašinėti laikraščiams, ir bendradarbiavo "Dirvai" ir kitiems tautiniams laikraščiams.

Rep.

PABĖGO VARGONINKAS. Šv. Jurgio parapijos vargoninkui J. Čižauskui išvažiavus, šioje parapijoje perėjo keli vargoninkai. Vienas jau mirė. Gi paskutinių laiku buvo atsiradęs dar vienas, bet tas, kaip parapijonys pradėjo bėdavoti, kiek pabuvęs pabėgo, ar gal tik klebonui nepranešus prasišalino ir viskas.

IŠVAŽIAVO IR "KORESPONDENTAI". Kuomet Detroite gyveno Čižauskai tai katalikiški laikraščiai budavo užpildyti viena tema prirašytų korespondencijų apie jų atsižymėjimus. Nebuvo tos savaitės kad netilptų kurio Čižauskų paveikslas. Kas tai rašydavo skaitytojai gerai suprato. Jiems iš čia išvažiavus į Baltimorę, daugiau Detroito korespondencijų laikraščiuose nesimato.

Bet štai žiurėm — tų garsių asmenų fotografijos jau ir vėl mirguoja katalikiškuose laikraščiuose, su ilgiausiais aprašymais. Bet dabar korespondencijos jau turi antgalvius iš Baltimore, Md. Paskaičius tas korespondencijas matai kad ir jose tie patys žodžiai ir tie patys pagyrimai ką tilpdavo po Detroito antgalviu. Iš to matosi kad Čižauskai turi nuosavus "korespondentus", kurie ir drožia tas pačias melodijas apie juos, kaip droždavo kuomet jie gyveno Detroite....

MINĖS VASARIO 16. West Side Šv. Antano parapija su L. Vyčių 102-ra kuopa rengia Lietuvos nepriklausomybės paminėjimą sekmadienį, Vasario 17 d., Lietuvių salėje. Programas bus įvairus. Darbą vadovauja parapijos klebonas Kun. I. F. Boreišis, Lietuvis patriotas, kuris pereitą metą lankėsi Lietuvoje ir plačiai apsipažino su naujai atgimusia musų tėvyne. Jis pasakys kalbą. L. V. 102 kp. choras, vedamas muziko J. A. Blažio, sudainuos gražių patriotiškų dainų. Prie to bus kitokių paįvairinimų.

Plunksnos Karys.

PATARIMAS DARBININKAMS DEL SUŽEIDIMŲ DARBE

Detroitietis žymus Lietuvis advokatas, J. P. Uvick, per 18 metų praktikuojąs teises, savo kalboje per radio į Detroito Lietuvius patiekė sekančių patarimų darbininkams, kurie bus naudini ir visos Amerikos Lietuviams darbininkams.

Tas jo paaiškinimas liečia darbininkams atlyginimą už sužeidimus darbe.

Štai ką Adv. Uvick pataria darbininkams:

1. Darbininkas gali gauti atlyginimą už sužeidimą dirbant darbdavio darbą, nežiurint kas kaltas ir iš keno priežasties sužeidimas atsitiko, jeigu darodoma:

2. Kad darbdaviui buvo duota žinia (reiškia "notice") bėgyje šešių mėnesių nuo sužeidimo dienos. Nekuriuose atsitikimuose laiką galima pratęsti, bet davimas žinios nieko nekainuoja ir nereikia laukti.

3. Negalima gauti atlyginimo jeigu nedarodoma kad buvai sužeistas darbe nors kiek. Jeigu neteksi rankos arba sveikatos del to kad džiova, šaltis, reumatizmas arba kita kuri liga nesujungiama su sužeidimu, su "accidental injury", tai yra netikėtu sužeidimu laike darbo, nors nuo to ir paeitų, to nedarodant atlyginimo gauti negalima.

Todel aš jums patariu kad ir visai mažai tapus sužeistam — jei ir tikrai žinotum kad nereikės del to sužeidimo iš darbo išlikti, — duokit žinią darbdaviui eidami pas jų "first aid" arba dirbtuvės gydytoją, tą pačią dieną. Tas nepakenks jusų darbdaviui, nes darbdavis turi apdraudą-insurance ir jis moka tam tikrą sumą į apdraudos fondą, nežiurint ar jųs gaunat atlyginimą ar ne.

Tankiai esti taip kad tuo laiku manoma kad nieko nekenks, bet galima už kelių mėnesių pasijusti kad užsinuodino kraujas iš menko įsidrėskimo, arba apako akis delto kad kiek laiko pirmiau kas nors į akį įkrito, bet manydamas kad tas neturi svarbos, nedavei darbdaviui žinio.

Todel patartina visados tą pačią dieną arba nors bėgyje kelių dienų nors savo darbo užvaizdai pasakyti kad taip ir taip tą ir tą dieną atsitiko, ir nors tikiuosi kad man tas nieko nekenks, bet apie tai pasakau.

Reikalui prisiėjus, tada galima advokatui, su pagalba daktaro, sujungti tą sužeidimą su išsivyščiusią liga ir gauti atlyginimą.

"MARGUTIS"

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagaičio leidžiamą muzikos žurnalą. Eina du kartu į mėnesį. Kaina metams $2.00. Prisiųskit 10c pašto ženkleliais, gausit vieną numerį pamatymui. Antrašas:

"MARGUTIS"
6812 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

AKRON

NESIDUOKITE SUVILIOTI

Teko patirti kad Akrone po Lietuvių namus landžioja bolševikų agentai ir kalbina jaunimą rašytis į kokią tai jų organizaciją, kuri gal but neturi jokios vertės ir dirba tik Lietuvių demoralizavimui. Musų raudonukams nerupi jokia Lietuvybės ir jaunimo geresnė ateitis, jie tik nori išnaudoti žmones šėrimui savo aukštesnių vadų.

Lietuvių jaunimas privalo gerai susiprasti, prigulėti prie patriotinių organizacijų, kurių turi ir vietinių, kaip Akrono Lietuvių Draugišką Klubą, ir pašalpinės organizacijos, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopas. Susivienijimas gyvuoja jau arti 50 metų, gerai patarnavo visiems Amerikos Lietuviams, ir daugybei Akroniečių. Čia yra dvi SLA. kuopos, pasirinkit kurią iš jų ir įsirašykit.

Patartina tiems bolševikams agentams parodyti šluotą, nes jų darbas yra tik išnaudojimas darbininkų.

SLA. Narys.

DAYTON

SVEČIAI IŠ CLEVELANDO. Sausio 26 d. apsilankė pas mus malonus svečiai Clevelandiečiai, J. V. Mitchellis, ir p-lė Elena ir Jurgis Baltrukoniai. Dalyvavo SLA. 105-tos kuopos baliuje ir paviešėjo ponų Mockevičių vaišinguose namuose.

DĖKOJA UŽ KALENDORIŲ. J. A. Urbonas gavo laišką iš Lietuvos nuo brolio, kuris labai dėkavoja už tokį puikų kalendorių, su Dariaus ir Girėno atvaizdais. Žmonės ėjo per kelias dienas pažiurėti tų didvyrių atvaizdų, ir daugelis norėjo kalendorių nupirkti, siulydami tris litus.

"D." Rep.

Lietuvos Linų Prekyba Gyvėja

Kaunas. — Pastaru laiku Rusijos ir Pabaltijo valstybių linų kainos vėl pakilo. Per dvi šių metų savaites Lietuva iš užsienio gavo daug linų užsakymų. Įvedus Lietuvoje naują linų prekybos sutvarkymą, užsienis dar labiau pradėjo domėtis Lietuviškais linais.

Linų auginimas Lietuvoje jau senai buvo praktikuojamą kaip tam tikra žemės ukio šaka. Prieš kelioliką metų Lietuvos linai buvo garsus visoje Europoje. Nemažai linų buvo sėjama ir prieš kelis metus. Kai Lietuvoje buvo imtasi bekono ir sviesto bei kiaušinių gamybos, linai, jų kainai kritus, liko lyg ir užmiršti. Pirmenybė buvo duota naujoms žemės ukio šakoms.

Pastarais keliais metais visame pasaulyje buvo smarkiai jaučiama linų trukumas. Lietuvos ukininkai, paraginti, šoko vėl atnaujinti linų gamybą. Ir tas neblogai sekasi.

Šiais metais ukininkai žada dar daugiau linų sėti, o valdžia jiems jieško pastovių rinkų užsieniuose.

Tsb.

J. ŽEMANTAUSKAS
Viešas Notaras
Užrašo "Dirvą", "Vienybę" ir kitus tautinius laikraščius.
130 CONGRESS AVE. WATERBURY, CONN.

J. A. URBONAS
"Dirvos" Agentas Daytone
534 Michigan Ave. Dayton, O.

"DIRVOS" AGENTAS
Conn. valstijoje "Dirvos" prenumeratas užrašo žinomas tautininkas Jonas Tareila, kreipkitės prie jo.
Jonas Tareila
826 Bank St. Waterbury, Conn.

☞ 3 CENTAI ☜
Rašydami "Dirvos" Redakcijai arba Administracijai kokius paklausimus visada įdėkite 3c pašto ženklelį.

BROOKLYNO-N Y. IR N. J. ŽINIOS

BAYONNE, N. J.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ Bayonne Lietuviai švęs sekmadienį, Vasario 24 d., programas bus po pietų. Rengia bendrai visos šios kolonijos Lietuviškos organizacijos. Bus didelis programas iš dainų, kalbų ir muzikos. Programo dalyvius vėliau suminėsiu "Dirvoje".

MUSŲ ŽYMESNI VEIKĖJAI

Bayonne yra miestas netoliese New Yorko. Čia Lietuviai gyvuoja pusėtinai gerai ir yra stipriai įsigyvenę.

Šia proga noriu paduoti plačios Amerikos Lietuviams susipažinti su musų žymesniais veikėjais, kurių tarpe rasite ir savo pažystamus parapijonis iš Lietuvos:

1) **Feliksas Milvidas** — turtingiausias Lietuvis musų kolonijoje. Gabus biznierius, savininkas daugelio namų po visą miestą. Bizni užlaiko karčiamą kampas E. 21 ir Avenue E gatvių. Pats gyvena gražiausioje miesto dalyje, savo moderniškiausia įtaisytame name. Jis žymus ne tik tarp Lietuvių bet ir žinomas visame mieste kaipo rimtas žmogus. Su Lietuviais labai simpatingai susirišęs ir visuomet gausiai paremia kožną svarbesnį Lietuvybės labui veikimą. Prenumeruoja keletą Lietuviškų laikraščių, tik nežinau ar turi "Dirvą". Feliksas ir jo žmona dar jauni žmonės, bet jau turi suaugusius vaikus: sunus Steponas, 19 metų amžiaus, gyvena Cambridge, Mass., kur lanko Harvard universitetą ir draugauja su Prezidento Roosevelto jauniausiu sunum tame pačiame universitete. Duktė Elena, 17 m. amžiaus, lanko mokyklą New Yorke, ima privatinius knygvedystės kursus.

2) **Martinas Viačkis** taipgi simpatingas žmogus, gabus biznierius, laiko karčiamą Broadway ir 17-tą gatvė, o sau gyvenimui namą turi gražiausioje miesto dalyje, kaimynystėje su Milvidais. Kadangi Viačkiai šeimynos neturi tai per keletą metų tik sportavo, bet dabar vėl pradėjo bizniavoti.

3) **Kun. Petraitis,** geras Lietuvis patriotas. Sąmoningas vietos veikėjas labui Lietuvybės. Pavyzdingai atsižymi visuose Lietuvių pasirodymuose tarp svetimtaučių.

4) **Vincas Karpauskas** — didžiausias vyras musų kolonijoje. Pasiturintis žmogus, nevedęs, ir dar neatrodo senas, bet jau Standard Oil Co. paleistas ant pensijos, apie $100 į mėnesį. Jis yra geras Lietuvis patriotas, gausiai remia kiekvieną darbą Lietuvybės naudai. Prenumeruoja daug Lietuviškų laikraščių, manau ir "Dirvą" turi.

5) **Kazys Paulauskas,** advokatas, jaunas ir gabus vyras, veikėjas Lietuvių tarpe.

6) **L. Česnas,** politinis vadas Piliečių Klubo, geras veikėjas.

7) **Antanas Drapanauskas,** policijantas, atsižymėjęs vietos veikėjas miesto politikoje ir Lietuvių organizacijose.

8) **Vincas Brunza,** pirmininkas Kęstučio Draugijos ir Piliečių Klubo, energingas veikėjas, geras tautietis.

9) **Izidorius Kalanta,** raštininkas Kęstučio Draugijos ir pirmininkas Šv. Petro ir Povilo Draugijos, nenuilstantis ir sumanus darbuotojas įvairiose Lietuviškose organizacijose.

10) **Jonas Vaitkus,** ištikimas tautietis, darbavęsis įvairiose organizacijose, bet pastaru laiku šiek-tiek apilso; neturėtu užsileisti.

11) **Povilas Bernotas,** geras veikėjas Piliečių Klube, Kęstučio ir Petrinėje draugijose.

Apie kitus veikėjus ir veikėjas parašysiu vėliau.

GRAŽU IR NAUDINGA. Kai kurie musų veikėjai išsireiškia jog butų labai gražu kad sekančią vasarą A. L. P. Klubas ir "Dirva" sudėtinai surengtų musų apielinkėje pikniką. Manau tai butų ne tik gražu bet ir naudinga. "Dirva" iš visų musų tautinių laikraščių vedama sąmoningiausioje tautiškumo orientacijoje. Visi geri Lietuviai visur daugiausia myli "Dirvą", ir tokiame piknike iš visų apielinkės kolonijų atsilankytų daug publikos. Tik, žinoma, reikia parinkti tam tikslui visoms šios apielinkės kolonijoms tinkamą vietą.

Jonas Albertaitis.

PAJIEŠKOJIMAS

Praeitais metais mirė ir paliko turto sekanti asmenys: Povilas Talmonaitis, arba Powell Tolmant, ir Juozas Emontas, arba Joseph Edmond.

Jų giminės arba žinantieji apie juos ir jų gimines prašomi atsiliepti.

P. V. Chesnui
401 East Ohio Gas Bldg.
Cleveland, Ohio

"DIRVOJE" DAR GALIMA GAUTI

1935 KALENDORIAI

(Gražus, spalvuoti, dideli 15x20 colių, su Lietuviškais mėnesiais ir šventėmis)

1. Darius-Girėnas

ir kitokių.

po 25c.

Persiuntimui reikia pridėti 10c už vieną, po 5c už kožną jeigu užsakoma daugiau negu vienas.

(priimam pašto ženklelius)

"DIRVA"
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

"DIRVA"
$1.00
(už pusę metų)

Už naujas prenumeratas savo arba kitiems užrašant, mokant pilną metinę prenumeratą $2, po senovei duodame $2 vertės knygų dovanų. Kalbinkit savo draugus užsiprenumeruoti "Dirvą".

"DIRVA"
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

Musų Kulturinio Gyvenimo Klausimai — Amerikos ir Lietuvos Politikos Reikalai Chicagos Lietuvių Judėjimas ir Įvairios Žinios

LIETUVIŲ TRIBUNA

VISOKIOS CHICAGOS ŽINIOS

Chicagos antrašas: 1624 So. Western Ave.

ZAPYŠKIS

Lietuvos Miestų ir Miestelių Aprašymai

Miestelis kur randasi "Lietuvos Bažnyčių Motina"— statyta Vytauto laikais bažnyčia

1387 metais Lietuvių tauta priėmė krikščionišką tikėjimą ir buvo apkrikštyta. Drauge su tuo užgeso amžinoji ugnis, išnyko senovės Lietuvių kunigai-krivės, šventi miškai. Visame krašte pradėta statyti bažnyčios. Ypač jų daug pastatė Vytautas Didysis.

Dabar Lietuvoje ir tiriama klausimas kuri iš visų bažnyčių yra seniausia ir kurią galima vadinti Lietuvos bažnyčių motina. Ilgi tyrinėjimai aiškaus atsakymo nedavė. Bet iš esamų davinių galima spręsti kad seniausia, iki šių laikų išlikus, bažnyčia yra Zapyškyje, statyta Vytauto Didžiojo laikais, o gal dar ir anksčiau. Ji stovi apie 15 kilometrų žemiau Kauno, ant Nemuno kranto. Joje ryškiai atsispindi ir Lietuviška forma, stilius ir praeitis. Šiandien ji stovi visų apleista, nors pačių Lietuvių ir svetimtaučių labai lankoma. Tai įdomus savo statyba, puošnumu, brangus mokslo bei meno atžvilgiu pastatas.

Kiekvienam pamačiusiam tą bažnyčią pirmiausia į akis krinta jos išvaizda: sienos, plytos, stilius ir statyba. Stilius yra ankstyvesnės gotikos, artimas Romėnų riterių dvasiai, puikus savo paprastumu, jiega bei žiaurus energija. Sienos apkerpėję, vieno metro storumo, sudėtos iš plytų, apskritų akmenų ir tamsių plytų skeveldrų; ypač tai matyti langų šoniniuose fasaduose.

Zapyškio bažnyčią labai puošia ir teikia malonios vertės reti vargonai, kurie del savo didumo ir trubelių gausumo vadinami "vargonų karalium". Yra jie namų darbo kurinys, papuošti didele karaliaus Dovydo figura, grojančia arfa ir pasilenkusia maldai. Dar viena šios bažnyčios retenybė — tai medinė elnio galva, kuri susijus legenda su stebuklingu V. Jezaus paveikslu. Esą, elnio ragai su paveikslu plaukę Nemunu. Aukštosios Panemunės ir Lampėdžių žvejai pamatę, irėsi arčiau, bet ragai vandenyje pasinerdavę ir jų nebuvo galima pagauti. Taip paveikslas ir elnio ragai plaukę iki Zapyškio ir sustoję lankose prie koplytėlės. Čia buvę pernešti į Zapyškio bažnyčią, bet po nakties vėl atsidurę koplytėlėje; tik trečią kartą su procesija pernešus paveikslą į bažnyčią, jis pasiliko ir iki šiai dienai.

Dabar šis paveikslas nuo drėgmės yra nublukęs. Didysis altorius aptvertas medine tvorele, jo viršus nugraužtas Prancuzijos imperatoriaus Napoleono arklių, kurie Zapyškio bažnyčioje stovėjo 1812 metų žiemą, kuomet Napoleonas į Maskvą ėjo. Po didžiuoju altorium buvo išmurytas rusys, atrodąs kad tai buvę šventyklos aukuras, kur kurenta šventoji ugnis, ir siena, net aukščiau altoriaus, dar ir šiandien dumais apsmilkus. Prie šventoriaus iš vakarų pusės buvęs pylimas, kuris prieš didįjį karą pradėtas naikinti, o dabar išlygintas ir suartas. Šis pylimas bažnyčią saugodavęs nuo kasmetinių Nemuno potvinių.

Šioje senovinėje Zapyškio bažnyčioje jau 40 metų kaip nelaikoma pamaldos. Ji stovi uždaryta, apleista, neprižiurima, nors mokslininkų, menininkų, ekskursijų ir turistų labai lankoma. Dabar keliama klausimas šią seniausią, Lietuvos bažnyčių motiną, paversti Lietuvos bažnytiniu muzejum.

Netoliese pro senąją bažnyčią teka į Nemuną upeliukas iš šaltinio, kuris laikomas stebuklingu šaltiniu, ir per Šventą Joną, atlaidais, į Zapyškį suvažiuoja žmonės gydytis savo žaizdų ir tame upelyje ieško sau sveikatos.

Melstis Zapyškiečiai sueina į kitą bažnyčią, esančią toliau nuo Nemuno kranto, pusiaukalnėje.

VYTAUTO DIDŽIOJO VIEŠKELIS

Tarp Varėnos ir Akmenio bažnytkaimio dar ir dabar žymus garsus istorinis vieškelis, kuriuo prieš 500 metų iš Vilniaus į Gardiną žygiavo narsus Lietuvių pulkai. Vėliau jį mindžiojo Švedų kariumenė, Rusai ir Napoleono korpusai. Dabar tas vieškelis vietomis visai išnykęs: Dzukų žagrėmis suartas, skurdžiomis pušelėmis apaugęs, lekiančiu smėliu užneštas. Lekiančio smėlio plotuose riogso vėtrų nulaužytų beržų kamienai ir apipuvę kelmai kadaise abipus vieškelio augusių milžiniškų medžių liekanos, primenančios garsią ir garbingą praeitį.

Tarp šimtamečių klevų, beržų ir ąžuolų vainiko gludi maža medinė bažnytėlė, iš storų pušinių ir ąžuolinių rąstų sudėta ir pakrypusių kryžių apsupta. Jos praeitis apgaubta šimtais įvairiausių legendų ir padavimų. Seniai Dzukai pasakoja kad niekas iš jų neatsimena kas ir kada tą šventovę pastatęs. Jų tėvai ir senuoliai pasakoję kad jų vaikystės laikais ta bažnytėlė jau buvus tokio pat senumo kaip dabar. Taip pat sakoma kad prieš daugelį metų ši bažnytėlė buvus labai turtinga ir garsi. Po medžiais buvę pakabinti gryno sidabro varpai, kuriuos pagrobę Prancuzai, keliaudami nukariauti Maskvą. Jie norėję apiplėšti ir bažnytėlę, bet kunigas suspėjęs ją užrakinti ir pasislėpęs miške su raktais. Prancuzai norėję išlaužti duris, bet vos tik sudavę rąsto galu į ąžuolines duris, rąstas atšokęs ir užmušęs dešimts kareivių. Tada jie pabugę ir atsitraukę.

Vėliau Rusų kazokai bažnyčią apgrobę. Bet ir juos ištikus nelaimė: jojantiems per Merkio upės tiltą, tiltas staiga įlužęs ir grobikai su visomis brangenybėmis upėje paskendę. Ties Cijunėlių kaimu dar ir dabar esanti žymi vieta kurioje buvęs tas tiltas. Toje vietoje vidurnaktį, sako, vaidenančios skenduolių vėlės ir dejavimais bauginančios praeivius.

Kitame bažnytkaimio gale stovi didžiulis akmuo. Tas akmuo taip pat turi savo istoriją ir apsuptas padavimais bei legendomis. Vieni pasakoja kad tas akmuo buvęs kažin kokio garsaus didžiuno atvežtas net iš Karpatų kalnų. Tas didžiunas buvęs padaręs įžadą pastatyti čia muro bažnyčią, bet del šykštumo to nepadaręs ir numiręs staigia mirtimi. Kiti pasakoja girdėję kad kažin kada čia gyvenus našlė ragana, kuri savo podukrą prakeikus ir tuo akmeniu pavertus. Treti pasakoja kad viena mergaitė buvus verčiama tekėti už senio nemylimo vyro ir prievarta vežama į bažnyčią sušuko: "Geriau aš akmeniu pavirsiu negu už jo tekėsiu!" Ir tuoj ji dingus iš vežimo ir pavirtus akmeniu. Dabar šiame akmenyje dar žymu kaž kokios raidės ir skaitenys panašios į "1363". Prieš keletą metų velionis Tumas-Vaižgantas lankęs Akmenio bažnytkaimį ir apžiurėjęs tą padavimais apsuptą akmenį.

Prie kaimo, abipus Vytauto Didžiojo vieškelio, ošia šimtamečių beržų alėja. Pakelnėje tyliai plaukia Merkys, o anapus jo dunkso Lenkų okupuotos Lietuvos laukai ir miškai. Gi daugybė senoviškų kryžių puošia Akmenio kapinyną. Visiems apsilankiusiems vaišingų Dzukų šiaudinės pastogės ir erdvus sodai teikia malonų poilsį ir atsigaivinimą. Tsb.

1934 METŲ BONŲ KUPONAI

"Dirva" priima Lietuvos bonų kuponus 1934 ir ankstesnių metų už pilną jų vertę už knygas ir prenumeratą.

"DIRVA"
6820 Superior av. Cleveland, O.

VIENYBĖS Prenumeratos Vajus

Visi kviečiami dalyvauti "Vienybės" vajuje, kuris tęsis visą laiką nuo dabar iki Sausio 31 dieną 1935 metų. Lankytyniuojantiems prenumeratų rinkėjams skiriama

Trys dovanos pinigais

1 — $50; 2 — $35; 3 — $15

ir daug dovanų knygomis. Be to duodama ir komisas nuo prenumeratų.

Klauskite smulkmenų

LITHUANIAN PRESS CORPORATION

Publishers of Vienybė

193 Grand Street **Brooklyn, N. Y.**

"ANTRO SKRIDIMO" ATSKAITŲ REIKALU

Butų labai nuostabu jei kas pasakytų kad negimusiam kudikiui sėdėjo auksinius dantis. Bet į ALTASS "atskaitą" žiurint tas butų visai paprastu dalyku. Štai Sausio 25 d. "Tėvynėje" tilpo "naujos atskaitos", kurios stebina kiekvieną protaujantį žmogų.

Ar ne keista kad per nekurį laiką ALTASS įplaukos buvo $32,043.14 sumoje, o dabar staiga pasidarė tik $27,543.14. Tai skirtumas $4,500 sumoje. Bet gerbiami ALTASS broliai ir seserys, tai dar ne viskas: **dar vienas tukstantis dolarių neatmokėtos skolos kabo jums ant sprando.**

Bendrai imant, ALTASS atskaitos į trumpą laiką pasikeitė berods ant pussėto tukstančio dolarių į blogąją pusę.

Kas keisčiausia tai kodel tų atskaitų nebuvo galima padaryti kada ALTASS komitetas (korporacija) susidėjo iš skirtingų pažiurų žmonių. Kodel buvo laukta iki katalikų frakcija pasitrauks? Jei atskaitos butų buvę daromos prie skirtingų minčių žmonių, tos "atskaitos" gal butų buvę irgi kitokios....

Kam buvo reikalinga ir kodel ALTASS ponai galėjo užtraukti "paskolą" ant "antro skridimo", ir kam ta paskola buvo sunaudota? Kodel nebuvo paskelbta pirmiau kad tokia paskola buvo daryta? Kodel paskola turėjo atsirasti tik tada kada spauda pradėjo reikalauti iš socialistiško ALTASS atskaitų?

Taigi čia butų pageidaujama kad ALTASS oficialiai pasakytų kam ta paskola buvo reikalinga, kur pinigai padėti, kuomet lėktuvui ir kitiems reikmenims supirkti pinigų buvo ir taip perdaug suaukauta?

Teko nugirsti buk ALTASS ketina importuoti šoferį skristi į Lietuvą, bet tuomi pat kartu Vaitkus per radio Chicagoje praneša kad jam valdžia davus visus leidimus skristi per Atlantiką. Tas Vaitkaus pranešimas nuskambėjo keistokai. Ateitis tuoj parodys.

Beje, nepersenai socialfašistų organas paskelbė svietui kad skridimas įvyksiąs tik tada kada šiaurės ledai ištirpsią. Tai bus ilgas laukimas, nes šiauriniame Atlantiko visada ledų yra. Skelbė kad tie ledai ištirpsią apie pabaigą vasaros, o dabar rašo kad Vaitkus jau skrisiąs į New Yorką Gegužės mėnesį laukti tų ledų ištirpstant.... Taigi, turbut bus demonstracija išgauti iš žmonių daugiau aukų.... Ir šį kartą ar tik nebus tokios pasekmės kaip su "blogu oru Lietuvoje", nors ukininkai karves ganė net iki Kalėdų.

Vadinasi, žolė pievose auga ir blogame ore, o ledai juroje randasi ir vasaros laike....

Kai kurie tikrina kad busią dar reikalinga apie devynių tukstanių dolarių įvykdyti skridimas. Tai reiškia, broliai, bukite pasirengę su aukomis, ir prie to neužmirškite kad jųs turėsit atmokėti "skolas" pažymėtas ALTASS atskaitose. — "Skola ne rona, neužgis".

Altass Rėmėjas.

Janušausko Tikrinikas apie Neskridimą Išsipildė

Kada pereitos vasaros pradžioje Grigaitis atstatė lakuną Janušauską-James nuo rengimosi skristi Lietuvon, Janušauskas išleido spaudai pranešimą, kuriame tarp kitko pareiškė kad Vaitkus neišskris, ir taip ištiko, nors rengta ir "garsios" "išleistuvės". Štai kaip Janušauskas pasakė:

"Vaitkus turi apie 26 metus amžiaus, yra pabaigęs armijos mokyklą skraidymui, bet daugiau patyrimo neturi jokio. Jis negali turėti daugiau kaip 400 valandų ore patyrimo. Sulyginant su Janušausku, kuris turi virš 4,000 valandų, tai bus tik 10%. Vaitkus nėra dirbęs už pilotą niekur ir skraidęs labai mažai, apie Milwaukee. Jis neturi S. T. A. typo laisnio ir delto nežino kaip vartoti instrumentus skrendant per miglas arba naktį. Del išdavimo tam tikro egzamino lakunas turi mokytis nemažiau kaip du mėnesius, o be to Amerikos valdžia neleidžia nei vieno lakuno pradėti skristi per Atlantiką. **Delto, mano mieli. skridimas į Lietuvą šymet, vadovaujant Vaitkui, yra negalimas dalykas".**

Šis Janušausko pareiškimas tilpo "Dirvoje" pereitą Gegužės mėnesį.

Tą žinojo visi ALTASS nariai, ypač pats vyriausias "antro skridimo" galva, tačiau per visą vasarą kaulijo iš žmonių pinigus, skelbė spaudoje "skridimą", primelavo Lietuvos laikraščiams kad Vaitkus atskris, ir rengė "išleistuves" Rugpjūčio 26 d..... **Lietuvis.**

Lietuvoje vis Nepaprasti Orai

Kaunas. — Pereita vasara buvo labai graži ir ilgas šiltas ruduo. Tik naujiems metams pasirodė biskutis sniego. Bet po naujų metų užėjo dideli šalčiai. Staiga užėję šalčiai, nors neperdidžiausi, žmonėms įvarė naujos nuotaikos. Ėmė plisti anginos ir gripo ligos. Pradžios mokyklos pertraukė mokslą. Juokinga kad del gripo net kariumenės teismas turėjo pertraukti Klaipėdos Hitlerininkų bylą. Mat, ne tik apie 10 teisiamųjų, bet ir ar trys advokatai ir net pats teismo pirmininkas Pulk. Leonas apsirgo gripu. Tsb.

"Dirva" dabar yra pigiausias darbininko liuoslaikio draugas. Platinkit ją tarp savo draugų.

EKSTRA!

Lietuvia Jaunoliai Dalyvauja Šokių Rekordiniam Konteste

Pas Lietuvių netruksta gana stebėtinų gabumų bei didelio pasiryžimo. Nėra abejonės kad pasaulio Lietuviai nusistebės patyrę kad Chicagoje du jauni Lietuviai, brolis ir sesuo, Juozas ir Marė Rock (kitą sykį paduosiu jų tikrą pavardę) šokėjų konteste šoka nuo Spalių 9 d. 1934 metų, tikslu laimėti ilgiausio šokimo kontestą.

Jie šoka 24 valandas į dieną, persirengimui ir tt. gauna tik po 7 minutas kas dvi valandos, ir tas 7 minutas turi stovėti ant kojų ir šokti, nors palengva. Tokį gyvenimą Juozas ir Marė pamėgo ir dalyvauja jau kelintame konteste.

Kaip minėta pirmiau, šis šokikų kontestas prasidėjo Spalių 9, kuomet įstojo 40 porų. Iš tų porų pagaliau liko tiktai dvi poros — tiedu Lietuviai ir kita pora, Vokietė mergina ir Italas vaikinas. Kaip baigsis kontestas tarp tų dviejų porų trumpa ateitis parodys.

Reporteriui užklausus Marės kada baigsis kontestas ji atsakė, "Nežinau, jie šoka ir mes šokam."

Pirmiau padarytas Juozo ir Marės rekordas buvo 1900 valandų šokimas be perstojimo.

Kontesto pažiurėti publika salėje lankosi per dienas ir naktis. Nemažai lankosi ir Lietuvių.

Rašant šiuos žodžius, kontestas tebeina. Linkėtina kad musų tautiečiai laimėtų kontestą.

Rep.

NUŽUDĖ ŠELPIMO PUNKTO TARNAUTOJAS IR PATYS NUSIŠOVĖ

Chicagoje, Sausio 25 d., motina ir jos raišas sunus, perširdę kai atėjus iš šelpimo punkto mergina pranešė jog jiem sumažinama pašalpa, tą merginą savo namuose nušovė, paliko, ir su šautuvais nuėjo į šelpimo punktą, kur pradėjo šaudyti, nušovė punkto vedėją ir sužeidė kitas dvi merginas. Po to jie abu patys nusišovė.

"KORNEVILIO VARPAI" GERAI PAVYKO

Praeitą sekmadienį Chicagos Lietuviai turėjo progos pamatyti gražų veikalą "Kornevilio Varpai", operetę verstą į Lietuvių kalbą. Tai bene jau ilgokas laikas kaip buvo pastatyta rimtas veikalas scenoje. Statė Pirmyn Choras.

Kaslink artistų, galima pasakyti buvo tokių kurie gerai ir blogiau vaidino bei dainavo. Kasparo rolėje dainininkas Pr. Jakavičius laimėjo laurus šioje operetėje. Publikos buvo pilna salė.

Lauksime, ir tikimes Birutės Choras neužilgo ką gražaus surengs. Rep.

KARPIS DAR APVOGĖ BANKĄ

Chicagietis banditas Alvinas Karpis su savo draugu pabėgę iš Atlantic City atgal Chicagos linkui, pereitą savaitę savo kelionėje artyn Chicagos apiplėšė banką netoli Peoria miestelio. Banko tarnautojai apipasakojo tuos plėšikus kaip jie išrodė, iš ko ir spėta kad tai buvo Karpis ir Campbell. Jie pagrobė $3,000, tuo laiku važiavo automobiliu kuris turėjo Michigan valstijos numerius.

Valdžia jų ieško dieną ir naktį plačioje Chicagoje ir jos apielinkėse.

Karpis pragarsėjo prieš porą metų kada su kitu banditu pagrobė St. Paul, Minn., miesto bankierių Bremer, ir išgavo už jį atlyginimą. Jis tą darbą atliko tulu Barker, kuris dabar suimtas ir laikomas po didele sargyma St. Paul mieste laukia teismo.

PAJIEŠKOJIMAI

Šie asmenys gyveną Amerikoje yra jieškomi:

Janulaitis Pranas. Amerikoje vadinosi Frank Mitchell. Gyvenąs Detroit, Mich.

Kaučius Baltramiejus, kilęs iš Žalpių k., Leliunų par., Kelmės val., Raseinių ap. Kitados gyveno Rockford, Ill.

Mieliauskai, Jonas ir Ignas. Kitados gyveno Westville, Ill.

Mikalaitis Kazys, gyvenąs Melrose Park, Ill.

Trakas Antanas, kilęs iš Londžių k., Veviržėnų val., Kretingos ap., gyvenąs Chicagoje.

Aukščiau įvardinti asmenys yra prašomi atsiliepti ir kiekvienas kas ką nors apie juos žinotų yra prašomas suteikti žinių. Bent kokia žinia bus brangiai įvertinta.

Lietuvos Konsulatas
100 E. Bellevue Place
Chicago, Ill.

"RIMBAS"

Mėnesinis Kritikos ir Satyros Žurnalas.

Jame buna daug įdomių ir juokingu pasiskaitymų. Prenumenr. 10c. Prisiųsk 10c ir savo antrašą, gausi "Rimbą" pamatymui.

"RIMBAS"
131 Grand St. Brooklyn, N. Y.

NEBUK ŽILAS!

Stebuklingos Gyduolės, kurios Panaikina žilimą, Plaukų Slinkimą ir Pleiskanas. Šias gyduoles privalėtų turėti kiekvienas kuris žyla, slenka arba pleiskanuoja plaukai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Kreipkitės neatidėliodami ilgiau. Kaina $2. Jeigu nebusit pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti.

J. SKINDER **Dept. C**
357 W. 63 St. Chicago, Ill.

Nedaugelis likusių knygų su gražiais tvirtais apdarais nupiginta: su persiuntimu $1.00.

DABAR GALIMA GAUTI "DIRVOJE"

KARAS! 20-to amžiaus KARAS ant žemės, ore, jurose.

Durtuvų grumtynės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'O parašytoje ir 1-ma premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"Dirva" 6820 Superior Ave. Cleveland, O.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

AMERIKOS "UŽMIRŠTAS ŽMOGUS"

Amerika eina prie vieno negeistino dalyko, kuris atsiliepia skaudžiai į paties rimčiausio amžiaus žmogų. Valstybės vyrai, diplomatai ir karo vadai kaip tik pripažystama tinkamiausiais juo toliau jie yra nuo 40 metų. Tarp 45 ir 65 metų amžiaus žmonės skaitosi patys rimčiausi visokiems proto darbams, bizniui.

Tačiau Amerikos industrija priėmė obalsį kad vyrai nuo 45 metų jau netinkami darbui....

To amžiaus vyrai, šeimų tėvai, turi daugiausia rupesčio apžiurėjimui jau suaugančios šeimos, leidimui vaikų į aukštesnius mokslus, ir štai jie staiga susiduria su netekimu darbo!

Dabartiniu laiku kalbama apie įvedimą senatvės pensijų žmonėms 65 metų ir senesniems. Reiškia, vyras per 20 metų — nuo 45 iki 65 — lieka "užmirštas", ir pats geriausias žmogaus rimtumo amžius lieka sudemoralizuotas darbo netekimu....

Tiesa, ne visos industrijos praktikuoja atleidimą iš darbo, bet daugelis praktikuoja neėmimą į darbą darbininko pergyvenusio 45 metus.

Mašinų skubumas, kur reikalauja neišsemiamos energijos ir vikrumo — iki tas tęsėja — gundo darbdavius statyti prie jų jaunus darbininkus, kuriems ir užmokestis buna pigesnė ir darbas atliekama greitai.

Meksikos Katalikų Vargai

Meksika yra tamsi šalis, kur gyvena giliai tikinti žmonės iš vienos pusės ir suradikalėjus valdžia iš kitos. Per keletą metų Meksikoje ėjo tąsynės tarp valdžios ir katalikų bažnyčios už bažnyčių privilegijas, už turtus ir už dvasiškijos teises.

Valdžia neužsileido, bet vis darėsi griežtesnė prieš bažnyčias. Daug aukštų bažnyčios galvų, kunigų ir vienuolių išvijo iš šalies, bažnyčias uždarė.

Dabartiniu laiku ten virš trečdalis valstijų ir teritorijų, kur gyvena apie 20 nuošimčių visos šalies gyventojų, neturi legalio bažnytinio patarnavimo delei pastaru laiku dar labiau suvaržymo katalikų veikimo.

Nekuriose Meksikos valstijose apribota bažnyčių ir kunigų skaičius, kitose visai bažnyčios uždaryta.

Paskiausi nesusipratimai paėjo nuo to kad dabartinė valdžia įvedė mokyklose socialistišką mokslą ir visai uždraudė visokias religiškas teorijas. Tam pradėjo priešintis kunigai ir tikinčioji liaudis ir priėjo net prie atvirų susirėmimų su policija prie bažnyčių.

Austrijos sostinėje Viennoje, 1934 metais buvo daryta 2,507 pasikėsinimai nusižudyti, iš jų 1,019 asmenys nusižudė. Pirmiausia saužudysčių priežastis sakoma yra skurdas.

Klaipėdos Laisvės Dvylika Metų

Sausio 15 d. suėjo dvylikap metų nuo to kai Klaipėdos kraštas galutinai išsivadavo iš ilgos svetimųjų nelaisvės ir prisijungė prie motinos Lietuvos.

Kaip pati Lietuvos nepriklausomybė taip ir Klaipėdos krašto išsivadavimas iš po svetimos letenos įvyko savomis jiegomis bei pastangomis. Niekas Lietuviams tos laisvės geru noru nedavė. Tiesa, po didžiojo karo Versalės Taikos sutartimi Klaipėdos kraštas buvo atskirtas nuo Vokietijos ir numatytas priskirti prie Lietuvos valstybės, kaipo savo tautos kamieno. Tačiau tas priskyrimas buvo tik popieriuje, o praktiškai liko neįvykdytas. Lenkų įkalbama Prancuzija manė Klaipėdos kraštą Lietuvai atiduoti tik tada kai Lietuviai vienu ar kitu budu susidės su Lenkija. Vadinasi, Klaipėda turėjo buti priemonė Lietuvai pastumti į Lenkijos glėbį. Bet Lietuva tokio noro nerodė. Todel didžiosios valstybės, kurių nuožiurai Versalės sutartis Klaipėdos kraštą buvo atidavus, reikalą tęsė.

Tuo tarpu Vokiečiai iškėlė vadinamą "laisvo miesto' sumanymą. Jie siulė Klaipėdos likimą sutvarkyti Dancigo pavyzdžiu. Jie tikėjosi kad Klaipėdos kraštas, kaip laisvas miestas, ilgai pasilikti negalėsiąs ir, anksčiau ar vėliau, busiąs grąžintas Vokietijai.

Klaipėdiškiai Vokiečiai ir nutautę Lietuviai rėmė šitą sumanymą. Pagaliau šis sumanymas pradėjo patikti ir Lenkams bei Pranczams. Buvo kalbama kad Prancuzai nori paimti Klaipėdą savo globon ir čia įsikurti punktą savo karo laivynui.

Lietuvos vyriausybės visos diplomatinės pastangos nedavė jokių vaisių. 1922 metų pabaigoj "laisvo miesto" sumanymas rodėsi jau visai arti įgyvendinimo. Tokį pavojų matydami, Klaipėdos sukilėliai griebėsi paskutinės priemonės — ginklu šį klausimą sutvarkyti Lietuvai priimtina prasme. Sausio 9 d. 1923 m. prasidėjo Klaipėdos krašte sukilimas, ir Sausio 15 d. sukilėliai paėmė Klaipėdos miestą. Tsb.

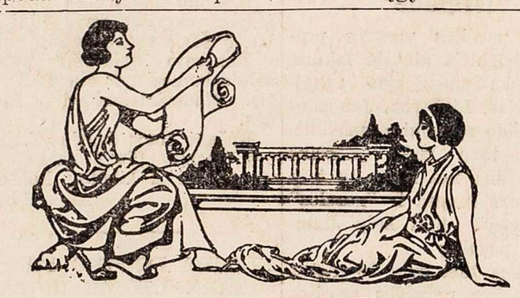

ATMINK, KARY!

Atmink, kary! — Tavo krutinė
Tai šalmas laimės mųs tautos —
Mirtis, ar laisvė? — Ji tik žino
Kiekvieną paslaptį kovos!....
Atmink, kary! — Tavasis žvilgsnis
Tai šuvis lemiantis, staigus,
Kuriuo kovoj laimi tu kartais,
Aprėpdams juo mirties takus!....
Atmink, kary, jog tavo akys
Tai veidrodis juk išminties,
Kol jose degs gyvybės saulė,
Negundys kryžkelės širdies!....
Atmink, kary! — Drąsa tavoji
Tai kalnų aro įstabaus,
Kurs erdvėn veržtis nepaliauja,
Nebodamas audrų dangaus!....
Atmink, kary! — Tavasis žirgas
Tai paukštis pergalės, dausų!
Tegul jis amžiais tave neša
Tenai kur laisva ir šviesu!....
Atmink, kary! — Tavasis žingsnis
Tai žingsnis butinas kovon,
Laimėt ar mirti už tėvynę
Kai priešas veržiasi jau jon!
Atmink, kary! — Dalia tavoji
Tai dieviškoji dovana,
Skirta tau Amžių Visagalio
Su meile tėviškės tyra!
Atmink, kary! — Jog tavo žygis
Šiandien tik vienas — Panerin!
Pamink kas tau laimėti kliudo,
Ir veržkis tik pirmyn, pirmyn!....
"Karys". **Antanas Kaškauskas.**

NURAMINK

Tu daina žavia, jausminga
Nuramink man širdies skausmą
Ir išrovus iš krutinės
Išauginк džiaugsmingą jausmą.
Tu kada užtrauki dainą
Tylią, žavimą, jausmingą,
Man esi lyg kad svajonė
Taip kilni ir stebuklinga.
Ir norėčiau kad dainužės
Tie akordai stebuklingi
Pasiliktų jie manyje
Amžini ir nemirtingi.
Ir kad jie kaip juodas skausmas
Surakins man širdį, sielą,
Kad akordai tos dainužės
Primintų man tave, miela!
Jonas Morkunas.

APSIDAIRIUS

Rašo Vyt. Širvydas.

Žmonės Gyveno Pabaltijyje 3500 Metų Atgal

Turaidos valsčiuje, Latvijoje, rasta akmens kirvukas su išgręžta kotui kiauruma, kuris, arkeologas Šturms sako, siekiąs 3500 metų amžiaus. Reiškia, toje vietoje kur kirvukas rasta, gyventa kokių tai žmonių 1500 metų, ar daugiau, pirm Kristaus gimimo. Kokios tautos tų žmonių buta, galutinai dar neištirta. Turbut, Suomių rasės, nes Turaidos valsčius yra taip vadinamoje Vidžemėje.

Be to, kirvuko forma ir apdirbimas turi panašumo su tokio pat laiko radiniais Suomijoj ir Igaunijoj (Estijoj). Tačiau, Kuršžemėj rasta tokios pat gadynės dalykėliai, kurie turi ryšio su Rytų Prusija, kur vėliau gyveno Lietuviška Prusų gentis. Todel galima spėti kad kaip Suomių taip ir Lietuvių pratėviai Pabaltijyje gyveno jau 3500 metų atgal.

Prezidentų Gimnazija

Latvijoje, Mintaujos (arba Jelgavos) gimnazija, pasirodo, ateityje bus vadinama "Prezidentų gimnazija". Joje, kaip Latvių laikraštis "Rits" (Sausio 1 d.) pasakoja, mokslus ėjo šie valstybių prezidentai:

1. Lietuvos prezidentas Antanas Smetona. Čia jis, drauge su kitais Lietuviais mokiniais, pakėlė maištą prieš Rusų bandymus priversti Lietuvius rytmetinę maldą Rusiškai kalbėti.
2. Latvijos pirmutinis prezidentas Čakste.
3. Dabartinis Latvijos prezidentas A. Kviesis.
4. Buvęs Lenkijos prezidentas Voicechovskis (fanatiko Lenko nužudytas).

Dabar toje gimnazijoje mokosi 500 mokinių. Kas žino, iš jų gal vėl keli valstybių prezidentai išaugs.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Z. E. K. klausia: 1. Kokiais metais Caras Aleksandras III buvo vainikuotas? 2. Ar yra jurose tokie sutvėrimai kaip žmonės sako, pusė žmogaus ir pusė žuvies, arba pusė arklio ir pusė žuvies?

Atsakymas:

1. Caras Aleksandras III buvo vainikuotas 1881 metais, kada mirė jo tėvas, Aleksandras II.

2. Sutvėrimų kaip pusė zuvies ir pusė žmogaus ar arklio visai nėra. Tai yra tik mitologiški-pasakiški iš senovės laikų užsilikę padavimai apie tokius tvarinius. Mitologijoje supintos gražios pasakos apie pusę žmogaus, pusę arklio, pusę merginos, pusę žuvies, ir tie tvariniai, tose pasakose, turėjo įvairių prietikių su žmonėmis. Tai buvo tik tų laikų rašytojų-pasakų tvėrėjų fantazija, taip gražiai sukurta kad ji ir šiais laikais skaitoma klasine literatura.

MERUNAS

Keletas bruožų apie tą knygą ir jos autorių

Aš vis skaitau ir seku Amerikoje leidžiamą laikraštį "Dirvą", kurį senai gaunu ir kuris man patinka. Kai "Dirvoje" pradėjo eiti istorinė apysaka "Merunas" rinkau visus "Dirvos" numerius ir dėjau į kruvą. Sakiau, turėsiu gražų apsakymėlį, nežinodamas kaip didelė ta apysaka bus. Skaitydamas "Meruną" tik pradėjau suprasti kaip jo autorius susiinteresavęs ir nuodugniai pažysta Lietuvos praeitį ir rupinasi musų tauta. Pirmiau aš vis įsivaizduodavau kad Amerikos Lietuviai labai mažai rupinasi Lietuva. Maniau kad musų išeiviai Lietuviai tuojau Amerikoje ištautėja, užmiršta savo brangią tėvynę. Aš maniau kad Amerikoje Lietuviai mažai turi rašėjų, ir ypač kad nėra tokių kurie moka Amerikiečiuose žadinti tėvynės meilę, parodyti jiems garbingą musų tautos praeitį.

Pasirodo kad aš labai apsirikau taip samprotaudamas. Musų broliai Amerikiečiai dirba ir tautinį darbą, ir nelinkę ištautėjimui. "Meruno" autorius K. S. Karpius gražiai ir sklandžiai nupasakoja musų tautos senovės laikų padavimus. Tokio rašytojo kaip "Meruno" autorius reikia parinkti. Jis dirba tautinį darbą labai didelį: leidžia laikraštį "Dirvą", rašo musų tautos praeitį nušviečiančias apysakas, buria Lietuvius vienybėn, kad ilgiau išlaikytų savo tautiškumą. Rengia paskaitas, tveria ratelius, buria jaunąją kartą vienybėn.

Kam teko paskaityti "Meruną", kiekvienam patinka. Gražus šriftas, knyga gerai įrišta, sutvarkyta. Kiekvienas gali apysaką lengvai skaityti ir gerai suprasti. Mintys sklandžios, pilnos, turiningos.

Aš galvojau kad nors gavus kaip nors paskaityti tą knygą. Bet žmogui beturčiu gyvenant, ne visada noras gali išsipildyti. Bet išėjo taip kad rodos "Meruno" autorius iškalno mano mintį suprato. Aš gavau apie ką tik svajoti tegalėjau — man prisiuntė dovaną — "Meruną".

Kad mes Lietuviai daugiau tokių vyrų turėtume Amerikoje, kuris be pasilsio dirba tautinį darbą. Jis ne tik žadina Amerikos Lietuvius bet ir neužmiršta močiutės tėvynės.

"Merunas" prasklido plačiai ne tiktai Amerikoje — tos knygos daug pasirodė ir Lietuvoje.

Musų rašytojai Lietuvoje, kurie skundžiasi kad jų išleistų knygų Lietuvos žmonės neskaito, daugiausia naudojasi svetimu darbu. Apysakas, romanus verčia iš svetimų kalbų, savų mažai kuria, ir tai silpnas apysakas, tai kas gi gali norėti tokias knygas skaityti? Musų autoriai nenori perdaug varginti savos galvos, griebia išversti svetimą sukurtą darbą, tiktai prie jo autoriaus dar dadeda savo vardą. Kas do įdomumas Lietuviui skaityti apie kokius ten sugalvotus dalykus atsitikusius kitose šalyse, kituose miestuose?

Bendrai imant, Lietuviškų knygų mažiau yra išleista negu vertimų iš svetimų kalbų apie svetimus reikalus.

Tegul nei vienas susipratęs Lietuvis nelieka be "Meruno". Tokiai ilgai apysakai sukurti reikėjo daug darbo ir rupesčio pridėti. Daug naktų nemigta, daug popierio prirašyta, daug knygų perskaityta kol surasta reikalinga medega.

Tiesiog reikia džiaugtis kad Amerikoje randasi toks Lietuvis kuris be poilsio kuria tautinius veikalus, kuris žadina savo broliuose-sesutėse meilę ir pagarbą mušų senai tautai.

Tariu širdingai dėku autoriui už dovaną, "Meruną". Gi iš "Dirvos" pradėjau daugiau pažinti Amerikos Lietuvius. Jie man pasidarė artimi draugai.

Kiekvieno Lietuvio namuose privalėtų rastis "Dirva" ir ta graži, įdomi istorinė apysaka "Merunas". Dar nesenas "Meruno" autorius parašys ir daugiau istorinių apysakų. Tegul jam buna lengva dirbti jo dideliame darbe ir kelti musų tautos garbę! **J. Almonaitis.**

PAMINĖTINOS LIETUVIŲ ISTORIJOJE DIENOS

Sausio mėnesį

1, 1396 — D. L. K. Svidrigaila pradėjo karą su Vytautu.
1, 1714 — Gimė Prusų Lietuvių rašytojas Kristijonas Duonelaitis.
1, 1919 — Vilnių užėmė Lenkai, bolševikams traukiantis.
3, 1794 — Lietuva ir Lenkija trečiu kartu padalinta, suplėšyta.
g, 1226 — Rimgaudas užima Lietuvos didžio kunigaikščio sostą.
12, 1919 — Įsteigta Lietuvos Raudonasis Kryžius Kaune.
15, 1919 — Paskelbta pirmutinė Lietuvos kariumenės mobilizacija nuo priešų gintis.
15, 1923 — Sukilę Klaipėdiečiai atėmė nuo Aliantų Klaipėdą ir prijungė prie Lietuvos.
17, 1386 — Jogaila susižiedavo su Lenkijos kunigaikštiene Jadvyga.
20, 1794 — Lietuviai sukilo prieš Rusijos valdžią Vilniuje.
27, 1920 — Atidaryta Lietuvos Aukštieji kursai Kaune.
28, 1336 — Kryžeiviai sudegino Lietuvių pilį Pilenę.
30, 1396 — Vytautas, Vitebske, suėmė Jogailos brolį, Svidrigailą, kurs norėjo Lietuvą valdyti, ir įkalino jį.

Vasario mėnesį

1, 1263 — Vokiečiai iš Lietuvių paveržė Karaliaučių.
3, 1268 — Gerimuntas užėmė Lietuvos kunigaikščio sostą.
4, 1565 — Žemaičiai pergalėjo Švedus ties Damulinde.
8, 1919 — Lietuvos kariumenė laimėjo pirmutinį mūšį su Rusais-bolševikais; žuvo pirmas Lietuvos kareivis Povilas Lukšys.
9, 1896 — Lietuvoj Rusai apsunkino Lietuviams teises žemės pirkimui.
10, 1276 — Lietuviai pergalėjo kryžeivius ties Kaunu.
10, 1886 — Išėjo pirmutinis numeris "Vienybės Lietuvninkų", Amerikos Lietuvių laikraščio, Plymouth, Pa.
11, 1242 — Mindaugas užėmė Lietuvos kunigaikščio sostą.
15, 1277 — Lietuviai, vadovaujant Sirpučiui, pergalėjo Totorius ties Vilkoviškiu.
16, 1918 — Paskelbta Vilniuje Lietuvos nepriklausomybė.
16, 1926 — Mirė didis Lietuvos gaivintojas patriotas Dr. Jonas Basanavičius, kuris tapo palaidotas Rasų kapinėse Vilniuje.
17, 1801 — Gimė vyskupas ir rašytojas Motiejus Valančauskas-Valančius.
21, 1883 — Išėjo pirmutinis Lietuviškas laikraštis "Aušra"
22, 1387 — Lietuviai priėmė krikščionybę, Jogailai ir Jadvygai to pageidaujant.
23, 1565 — Lietuviai pergalėjo Rusus ties Ivanslavu.

DU BROLIAI

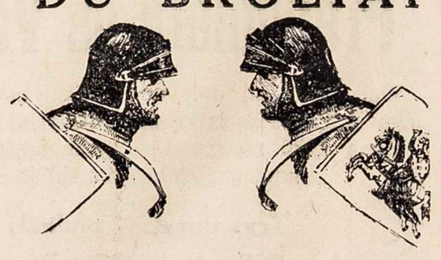

Graži istorinė apysaka iš Lietuvos Kunigaikščio Vytenio laikų, apie du broliu, kurie kudikystėje perskirti užaugo vienas kito nepažinodami, paskui kariaudami susirado, vienas jau buvo krikščionis ir savo žmones žudė. Knygelė 40 pusl. Parašė K. S. Karpius. Su prisiuntimu 18c. (Priimama Suv. Valstijų pašto ženkleliai).

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

VINCAS KRĖVĖ

Dainavos šalies Senų žmonių Padavimai

GILŠĖ

(Tęsinys iš pereito num.)

— Tai lauk manęs, jaunoji mergele! Kai išsprogs, kai pražydės sausa liepos šakelė tai tuomet aš jaunas parjosiu, tai tuomet tu vėl man jaunam devėsi kaip žalia rutelė....

— Berneli mano, jaunasai mano, kam aš žydėsiu kaip žalia rutelė, kam aš devėsiu kaip lelijėlė, jei tavęs jauno nebebus? Kai tu išjosi tolimon šalelėn, tai aš džiusiu, vysiu kaip nuskinta rutelė, be tavęs jaunojo bernelio....

Ir meiliai prašė bernelį jaunoji kad žirgų nebalnotų, grynu auksu nekamanotų, nors vienus metelius dar palukėtų. Neklausė bernelis jos meiliųjų žodelių, bučiavo jos baltas rankeles ir skaisčius veidelius, ėjo iš aukštos klėtelės, nuo baltų skobnelių, didžiajan dvarelin, sėdo pabalnotan žirgelin, kamanotan bėrelin, išjodamas iš plačių dvarų į lygius laukus, į tamsias girias, į viešąjį kelelį.

Ėmė tada mergelė savo baltosna rankelėsna mikliąją kilpinėlę; statė dėjo droţtąją velytėlę, šovė žirgelį aikliosna kojelėsna. Klupo žirgas ant kojelių, puolė berno kepurėlė....

— Tu del manęs, berneli, dievus užrustinai, tu per mane, raiteli, vaizbunus nužudei, mažus vaikelius pravirkdinai, per mane savo jauną jaunystėlę pragaišinai, tai aš su tavim vargsiu, su tavim kęsiu, su tavim kartu, kaip gyvenau, ir žusiu! Berneli mano, jaunasai mano, liepk vesti atgal šyvuosius žirgelius.

— Už ką tu kęsi, už ką tu vargsi, niekam bloga nepadarius, viešo kelio niekam neperėjus?

— Jei tu joji, tai ir aš josiu, jei tu karan stosi tai ir aš prie tavo šalelės, jei tu kare žusi tai ir aš prie tavo galvelės. Mylėjovos devėjovos kartu, kartu ir žusiva, kaip gyenova! Berneli mano, raiteli mano, ko mudum bijoti, ko mudum baidyties, jei mudu abudu! Liepki atgal vesti šyvuosius žirgelius. Brangesnė laimės dienelė pragyventa nei šimtas vargelio metų, nei šimtas dienų prailgėtų.

— Tegul gi bus kaip tu nori, — atsakė bernelis, — ir liepė vesti šyvus žirgus atgal naujona arklydėn, karstyti šviedrius ginklus, šveitrius kardus atgal ant sienų plačiųjų. Kai žirgus vedė arklydėsna, žirgai drebėjo, kai ginklus karstė ant sienų, ginklai liudnai skambėjo — tik viena jauna mergelė tai linksma buvo.

VII.

Nuo aukštų kalnų, iš didžių dvarų, per vario vartus išjojo garsus kunigaikštis Šarunas žaliojon girion vilkų, meškų pamedžiotų, lokių, briedžių pavaikytų, pilkų ančių, baltų gulbių pašaudytų, miklių kilpinėlių pamiklintų, žirgelių paaiklintų — ir bemedžiodamas, greitus žvėris bevaikydamas, antis, gulbes bešaudydamas — prijojo aukštus bajoro dvarus, prijojo ir nustebo: jo dvarai tai aukšti, o čia dar aukštesni; jo dvarai tai platųs, o čia dar platesni! . Ir nustebęs varė žirgą į dvaro vartelius, paputė ragan ant visa dvarelio; išėjo bajoras vario vartų atdarytų, didžio svečio priimtų.

Ir atidarė vario vartus, ir įjojo Šarunas didžian dvarelin.

— Keno šie aukšti dvarai? — klausia kunigaikštis.

— Šie aukšti dvarai, šviesiausias kunigaikšti, tai mano.

— Nežinojau, negalvojau kad mano šalyje gyvenama bajorų kurių turtai didesni už mano, kurių dvarai aukštesni už mano.

Ir nusėdo kunigaikštis nuo aiklio žirgelio, ir vedė jį bajoras aukštojon klėtelėn, užgėrė žaliuoju vyneliu. Ir išėjo jauna bajorienė, kaip saulelė sužibo, kaip gulbelė skresnus žingsnius žingsnius žengė, kaip karvelis ulbuonėlis gražius žodelius kalbėjo, sveikindama ir gerbdama garsųjį kunigaikštį Šaruną. Vienoj rankoj nešė žalią vyną, kitoj — aukso taurę, ir paslydo jauna kojelė ir praliejo žaliąjį vynelį...

— Tai nelaimę dievai siunčia, blogus ženklus mudum jie duoda! — tarė ne taip nusigandus kaip didžiai nuliudus jaunoji.

— Dvylika metų pragyvenova šituose aukštuose dvaruose — nenusiliejo iki šiol vandenio lašelis, nenugurėjo duonos gurulėlis, o nun prasiliejo žaliasai vynas!

— Nebijoki nieko, jaunoji, — tarė Šarunas žodelį: — neatitiks tavęs nelaimė, kad ir tiek blogų ženklų regėtai kiek giedram danguje žvaigždelių.... Kad dangus ant tavęs griutų, ginklais paremtume, kad žemė po tavim prasiskirtų — dengtuvais užklotume, kad visas pasaulis prieš tave pasikeltų — kardais apgintume!....

Tris dienas, tris naktis gėrė, valgė ir uliojo Šarunas bajoro dvare. Žalio vyno dunojai plaukė, saldaus midulio ežerai stovėjo. Ketvirtą naktelę visus miegas numarino. Vos sumigo ir namiškiai ir svečiai, vos užmerkė šviesias akis Šarunas, garsus kunigaikštis, girdi: kelia jį didis balsas:

— Kelkis, Šarunai, negulėk, atsikėlęs nelauk, kelk savo tarnus kuo vikriausius, imki kilpines kuo valkiausias, šviedrius ginklus, šveitrius kardus, žirgelin sėski, iš šio dvaro joki žoliojon girelėn medžiotų.

Pravėrė akis kunigaikštis, manydamas kad tat jį kelia savieji, bet apsidairęs nieko nepamatė kaip tik tamsią naktelę. Dar gaideliai negiedojo — kunigaikštis vėl užmigo.

Dar akių nesuniaukė, saldžiuoju miegeliu nesusnudo, kaip vėl užgirdo didį balsą:

— Kelkis, Šarunai, negulėk! Liepk balnoti šyvus žirgus, iš dvaro skubiai joti, kad nelaimėn nepatektai, dykai nepražutai!

Atsisėdo kunigaikštis, išsitraukė aštrų kardą ir prabilo:

— Tegul čia žemė skiriasi, tegul čia Perkunas daužo, aš nepasitrauksiu, iš šio dvaro neišjosiu, kol šviesi saulelė neužtekės, kol gaili rasa nenukris.

Ir taip prabilęs, delnais suplojo, šaukdamas savo draugą kareivį, keldamas iš saldaus miego jaunąjį bajorą; liepė ginklus pagaminti, visą dvarą apžiurėti, visus kampus apjieškoti, atrasti kad jį taip žadino, kas kėlė.... o pats vėl atsigulė ir saldžiai užmigo.

— Kelkis, kunigaikšti, tavo aukštieji dvarai dega!

Pravėrė akis Šarunas, mato — kelia jį draugas kuo tikriausias, rodo ant dangaus gaisrus kuodidžiausius, toje pusėje kur Šaruno dvarai stovėjo.

Šoko Šarunas iš minkšto patalėlio, sėdo aikliajin žirgelin, jojo nuo aukšto dvaro ton vietelėn kur gaisras ant dangaus švytavo. Dar neprajojo pusės kelelio, dar tik išjojo žaliojon girelėn, mato, pranyko, pragaišo dideli gaisrai, tik žvaigždės giedriame danguje žverbla, kaip gaili raselė ant žaliųjų lapelių.... Nuliudo didis Šarunas, puikią galvelę nuleido.

— Kolei mes čia gėrėm uliojom, tenai priešininkai musų dvarus sudegino, draugusi ir artimuosius nuvergino.... Bet kardas dar neatšipo: ką kardu paėmė — kardu atimsiu, kas kardu pirko — kardu tam mokėsiu!....

Bet mato kad jis neturi prie savęs savo kardo aštriausio: liko jis ant baltų skobnių didžiajam bajoro dvare. Siuntė Šarunas kareivį atgal į didį dvarą kad jam atneštų šveitrųjį jo kardą. Ir sugryžo raitužėlis, ir nerado aukštų dvarų, tik atatiko gilų ežerėlį, didį vandenėlį. Ir nusigandęs varė žirgą atgal, ir pasivijęs didį Šaruno pulką, paporino, pasakė gudžią naujienėlę.

— Neįtikėjo Šarunas — šveitraus kardo gailėdamas, žinia netikėdamas, jojo atgal dvaro pamatytų, savo akimi pažiurėtų. Kai prijojo tą kalną kur dvarai stovėjo tai pamatė padabojo gilų ežerėlį, didį vandenėlį.... Tik prie krašto baltos skobnės plaukė, ant skobnelių šveitrus kardas gulėjo....

Taip žuvo jaunasai bajoras ir jo gražioji mergelė....

Ne taip visi gailėjosi didžių dvarų kaip jos jaunos, jos skresnų žingsnelių, gelsvų kaselių, jaunųjų dienelių.

Tik kas metai vidurnaktį, kai gaidžiai gieda tą naktelę kurią didis dvaras žuvo, šviesus mėnuo šviečia, baltas miglas kelia — viduryje ežero jauna mergelė su jaunu berneliu šviesoj mėnulio žaidžia, baltomis miglomis klostos....

Oi, ir gilus gilus tas ežeras, niekas jo dugno nepasiekia. Bet kaitrią dienelę, kai vilnelės nemuša, kai šviesi saulelė šviečia — matosi giliai giliai ežero viduje aukšti dvarų bokštai, bet kas ten tada priplaukia, kas ten prisiiria — iš ten jau nebegryžta....

Ir vadina žmonės tą ežerą "Gilšė"....

Seka: VAKARINĖ GIESMĖ.

PER TVORĄ PASIDAIRIUS

Degtindario Daina

Gražus stikliukas,
visaip išpaišytas,
Gardi degtinėlė
namie išvaryta.

Gerkim, broleliai,
ir aš gersiu,
Pamatę "karvelį"
bėgsim į patvartę.

"Kervelėli" mėlynasis,
ko tu čia bėgioji,
Ko po mano dvarelį
tu visur knaisioji?

Jeigu esi liudnas,
nueik į kamarą,
Tenai rasi paruoštą
tau visą padarą.

Rasi pastatyta
stiklelį, butelį,
Rasi surio, sviesto
ir dešros šmotelį.
Gerk ir valgyk
ir kitiems sakyki
Kad gardžiausia degtinėlė
mano padaryta....

A. Mateika.

Lietuviškos Mįslės

Girioj augęs, girioj lapojęs, namon parėjęs šventu pastojo. —Kryžius.

Abiejų Teisybė

Blaivybės platinimo organizacija kur tai surado senį kuris niekad negėrė svaiginančių gėrimų. Dideliame susirinkime, kur suėjo žmonės paklausyti apie alkoholio kenksmingumą ir kokią naudą duoda blaivumas, kalbėtojas parodė publikai tą senį ir sako:

— Žiurėkit, gerbiamieji, į šį senuką, jis sugyveno ilgą amželį, ir tik todel kad jis visą gyvenimą paneigė alkoholiškus gėrimus. Jis jau turi 87 metus amžiaus!

— O, tai niekis! — atsakė tas pats senis, sužinojęs kam jis prieš publiką pastatytas. — Pamatytumet mano brolį, kuris kiekvieną dieną buna girtas, ir turi jau 93 metus amžiaus. Visai dar tvirtas.

Geriausias Pasirinkimas

Kaunietė poniutė rengiasi į Palangą vasaroti. Labai susirupinusiai kalba:

— Oras, pasirodo, pasidarė geras. Rytoj važiuoju į Palangą vasaroti, bet dar iki dabar nesugalvojau ką reikės pasiimti ir ką palikti. Rodos reikės taip daryti kaip draugė patarė: pasiimti visas sukneles ir palikti namie vyrą.

Be Išminties — Plikas

Jonas: — Sakai dėdė mirė ir turto nepaliko? Juk jis buvo turtingas?

Ona: — Taip. Mat, jis turto jieškodamas neteko sveikatos; norėdamas grąžinti sveikatą, neteko turto. Mirė nieko neturėdamas.

Mokytojas Turi Žinoti

Mokytojas: Petrai, kiek kartų aš tau sakiau kad tu vėlai ateini į mokyklą?

Mokinys: Nežinau, ponas mokytojau, aš maniau kad pas tamstą yra užrašyta.

Puiki Skrybėlė

Mikas: — Kokia puiki tavo skrybėlė, Maryte.

Marytė: — Tau patinka? Aš ją nešioju jau dešimts metų!

Mikas: — Ką?

Marytė: — Septynis metus išnešiojau kaip buvo pirkta. Paskui dvejus metus nešiojau išprosijus, metus perdažius, o prieš porą dienų ją restauranto priemenėje išmainiau....

ILGIAUSI LIETUVIŠKI ŽODŽIAI

Vis dar gauname ilgiausių Lietuviškų žodžių, iš kurių matosi kaip net paprasti Lietuviai, visai mažai mokanti rašyti, sugeba žodžius ištęsti ir padaryti juos labai ilgus. Daugelis tokių žodžių nesivartoja taip kaip jie yra prisiųsti, bet tas parodo kad musų liaudis žino visas kalbos linksniavimo ir sudėjimo taisykles.

Iš to aišku kaip senovės Lietuviai, taipgi nieko nežinodami apie rašytas gramatikas, sugebėjo padaryti musų kalbą tokią gerą ir tikrą, kad mes dabar Amerikoje ir visame pasauliyje giriamės jog musų kalba yra graži, skambi, muzikali, dainininga. Už tai ačiu ne šių dienų kalbos "kalviams", kurie musų kalbą gadina ir užteršę visokiais svetimais žodžiais.

Štai vėl desėtkai ilgų žodžių (kurių nekurie pasitaikys buti tie patys kaip jau kitų buvo, tačiau talpiname juos kaip jie yra prisiųsti):

Alena Žukas (Cleveland, O.):
Gumas — tai ilgiausias žodis, galimas ištęsti nuo Dirvos Redakcijos iki Lietuvių Banko....

Antanas Aleksonis (Cleveland, O.):
Prisižiurinėdamas
Beviešpataujančios
Novoaleksandrovskaja

Alex Kulbickas (Cleveland, O.):
Kontrarevoliucijonierius

A. Gudžiunienė iš San Francisco, Cal.:
Nepasibaigiančiojama (malonė).

Vl. Židžiunas, Cleveland, O.:
Koneištikimiausiamiems
Nebebendradarbiaudavome

N. F. Martišauskas, Cleveland, O.:
Visųšvenčiausiasis
Visųšventablyviausiasis
Visųkrikščioniškiausiemis
Nepakutavojančiausiemis
Martišauskaičiutės

Vera Stankus, Euclid, O.:
Užvisųsvarbiausiasis
Nemielaširdingiausias
Nebesusivaldydamas
Pasilinksminimuose

Vladas Šimonis, Philadelphia, Pa.:
Pasivaikščiojimas
Neišvengiančias

M. Jurkunienė, Youngstown, Ohio:
Visuomeniškumasal
Jausmingiausiasis
Geležinkelietiškumas
Meninkistiškumas
Apvainikavimas
Stabmeldistiškas
Mielaširdistiškystė
Vandentraukiškas
Žmogžudistiškumas
Nepermaldaujantisis
Užuodališkėse (kaimas)
Švetimšalietiškystė
Komplimentariškasai
Milžinpalaikiškasis
Bendradarbiškumas
Skenduolpalaikis
Daugpatystiškumas
Bičiulystiškystėje
Veidmainiavimas
Apgailestavimas
Velniukšpalaikis
Pakratytkojelis
Šikšnosparnaitis

(Bus daugiau)

Dirbkime Atvadavimui Vilniaus ir Pavergtos Lietuvos Dalies!

Kiekvienas įsigykite VILNIAUS PASĄ ir Vilniaus ženklelių!

VILNIAUS PASAS (graži maža knygelė) 10c

Į VILNIAUS PASUS LAIKAS NUO LAIKO ĮLIPYKIT ŽENKLELIUS kuriuos gausite "Dirvos" Redakcijoje prisiųsdami pagal jų vertės:

VYTAUTAS DIDYSIS $1.00
VYTAUTO PRISIEKA 50c
VILNIAUS UNIVERSITETAS 20c
AUŠROS VARTAI 20c
D. L. K. GEDIMINAS 10c
GEDIMINO PILIS 10c
GRAŽI ŠV. ONOS BAŽNYČIA 05c

Ženkleliai yra gražus, kožnas kitokios spalvos, o patys Pasai yra irgi nedideli, su vaizdais iš Vilniaus. Kiekvienas įsigykite jų.

SVARBI PASTABA: Kadangi visa suma už Pasus ir už ženklelius eina į Vilniaus Geležinį Fondą todel butinai prisiųskite priedo 3c pašto ženkleliį persiuntimui jums Paso ir ženklelių. Visą sumą galit siųsti pašto ženkleliais ir aiškiai įrašykit pilną savo vardą ir adresą laiške ir ant voko.

"Dirva" — 6820 Superior Ave. — Cleveland. Ohio

WILKELIS FUNERAL HOME
Licensed Funeral Director
6522 Superior Avenue
NORINTIEMS KAMBARIUS DUODAME VELTUI.
Palaidojimo kaštai priklauso nuo šeimos išgalės ir noro. Vienok musų patarnavimas, užjauta, simpatija ir prielakumas yra visiems lygus, be tsižvelgimo į kaštus.
Patarnavimas greitas, aukščiausios rušies ir visais atžvilgiais moderniškas.
HEnderson 9292

METINĖ PRENUMERATA
($) TIKTAI VIENAS DOLERIS ($)
Naujiems Amerikos Lietuvio Skaitytojams
ir dar Reikšmingas
SIENINIS KALENDORIUS DOVANAI
Amerikos Lietuvis bebartinės kripties 8-nių puslapių laikraštis.
SKAITYK, ŽINOSI, KAS PASAULY DEDAS
Įdėk Vieną Dolerį ($1) Konvertan ir pasiųsk žemiau paduotu adresu, o laikraštis Tamstą lankys per Ištisus Metus
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street — Worcester, Mass.

CAFE IR RESTAURANTAS
A. WIRBICKAS
užlaiko gražią užeigą
ALINĘ IR VALGYKLĄ
Penktadienio vakarais duodama skanios žuvies.
17320 St. Clair Avenue Kampas E. 174th St.

VAŽIUOSIT LIETUVON?— kreipkitės į "Dirvos" Agenturą informacijų ir laivakorčių.
"Dirvos" Agentura
6820 Superior av. Cleveland, O

ĮGALIOJIMAI
reikalingi Lietuvoje pirkimui, pardavimui, valdymui žemių ir kitokio turto.
K. S. KARPIUS
Registruotas Lietuvos Konsulate Notaras.
Rašykit laiškais arba atsilankykit ypatiškai.
"DIRVA"
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

DR. HUGHES
DENTIST
Seniau buvęs ant St. Clair
dabar randasi
43rd ir Superior Ave.
Geriausias darbas už prieinamas kainas. Jeigu tik yra Dentisterijos darbas, aš ją atlieku.
Mielai suteiksiu savo draugams Lietuviams ir jų draugams gerą išegzaminavimą ir patarimą.
DR. HUGHES
4303 Superior Ave.
VALANDOS
Nuo 9 ryto iki 8 vak.
(Išskyrus sekmadienius)

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ
C. Pakeltis Pharmacy
1117 E. 79th Street
(Kampas Pulaski Ave.)
Pranešu savo tautiečiams kad mano aptieka perkelta nuo 8121 Sowinski avenue į naują vietą, 1117 East 79th Street. Taip kaip ir praeityje, užlaikome visokias namines ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštriojo užsisenėjusio Reumatizmo, nuo visokių žaizdų, dedervinių, nevirškinimo vidurių, užkietėjimo vidurių, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nervišKumo, nemigės ir visokių kitokių ligų. (18)
C. PAKELTIS APTIEKA
1117 E. 79 St. Cleveland, O.
Telef. ENd. 8533 ENd. 8534
Aptieka atdara 7 dienas savaitėje. (Ypatiškai mane galit matyt nuo 9.–12 ryto ir 5—11 vakare)

GERB. SPRAGILAS

BAISI KATASTROFA SU GERB. SPRAGILO SKRIDIMU!

Tačiau kliutys nugalėtos gerb. Spragilo didele išmintimi ir sumanumu.

Oroplanas pakrikštytas — vardas duota "Meteoras".

Plieno paukštis gatvas išskėsti savo galingus sparnus ir pakilti Kauno linkui.

Kaip rengta gerb. Spragilo oroplano "krikštynos" Vasario 27 dienai taip tikrai ir įvyko, ale pasakysiu jums, gerbiamieji, kokia nenumatyta katastrofa ištiko mano darbą.

Kaip jau gerai žinot, kada parvežiau desėtku rogių savo surastą oroplaną į garadžių perdirbimui, mekanikai patyrė kad mano skridimo iš Klyvlando į Kauną priešininkai tykoja pakenkti ir nori oroplaną sugadinti tai viską sugabenom į garadžiaus sklepą ir ten, sunešus visas naujai gautas oroplano dalis ir mokslišķus šriubus propeleriui prišriubuoti, mekanikai nenuilstamai dirbo dieną ir naktį, iki šį garsų mano moksliškiausį pasaulyj oroplaną subudavojo gatavą skridimui.

Darbas prie oroplano pirengimo ėjo taip įtemptai — ba norėjom kad galėčiau išskristi per Grabnyčias — ir nei man nei mano mekanikams netoptelėjo į galvą kaip mes tuo oroplanu iš sklepo išlėksim!

Ateina išvakarė "krikštynų" dienos, oroplanas jau visai gatavas, ką užtikrino ir mekanikai, ir aš ir gerb. Robotas, ir tik tada mes apsižiurėjom kad esam uždaryti sklepe, kaip kalėjime, kurio ir durys mažiukės ir langai menkučiai, ir nėra kaip oroplaną iš sklepo išlėkdinti!

Jeigu ne mano sumanumas ir didelė protiška jiega, tikrai skridimas butų buvę reikėję vėl atidėti neapribotam laikui, o to aš negalėjau dasileisti, nenorėdamas suvedžioti visuomenės kuri turi manyje didelį pasitikėjimą.

Aš sumaniau ir padariau štai kaip: tuoj apdraudžiau garadžių ant didelės sumos pinigų nuo vėtrų, sprogimų ir ugnies, ir tada pakišau po visais garadžiaus kampais dinamito, ir puff! visas garadžius su stogu, sienom ir grindimis kurios sklepą dangė, išėjo į orą. Tuč tuojau išsikolektavau iš apdraudos kompanijos penkis tukstančius dolarių už garadžių, ir tuoj mudu su gerb. Robotu sėdę į oroplaną išlėkėm daryti bandymus ir rengtis "krikštynoms".

"Krikštynų" iškilmė

Tai buvo išstoriška diena gerb. Spragilo oroplano užvardinimo iškilmės, arba "krikštynos". Jos atsibuvo slaptoje vietoje prie Erie ežero, kur buvo suvažiavę žmonių iš visos Ohajo valstijos. "Kumai" turėjo buti daugiausia paaukavę skridimo parėmimui. Dar tą pačią "krikštynų" dieną ėjo

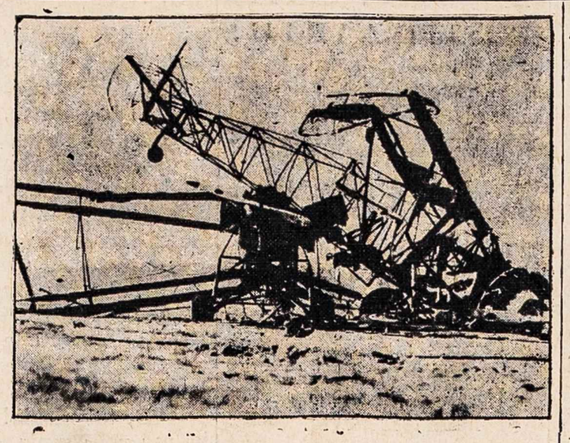

"METEORAS" — gerb. Spragilo oroplanas, moderniško teknikos mokslo padaras — vėliausia išradimo skraidymo pabuklas. Šone matote kaip "Meteoras" išrodė kuomet buvo nupirktas už $5,000, o apačioje — tas pats oroplanas, pilnai parengtas gerb. Spragilo istoriškai kelionei iš Klyvlando į Kauną. "Meteoras" turi visus vėliausio mokslo išradimus, surinktus iš viso pasaulio, pritaikytus aklam ir atrištom akim skridimui. Turi žiuroną kelio sekimui nuo žvaigždžių; turi gazometrą, chronometrą, altimetrą, radio leistuvą ir priimtuvą, turi vėjo rodyklę, turi rogutes jeigu reiktų kur pasivežti oroplaną per ledynus į gazolino stotį; turi garsią triubą žuvėdroms baidyti iš kelio; alaus bačkos tarnaus gasolino bakais ir atsitikime nukritimo į vandenį išgelbės nuo nuskendimo. Prie visko, turi gerb. Robotą, kuris yra vienatinis užtikrinimas pasekmingo nuskridimo iš Klyvlando į Kauną. Lamingos kelionės!

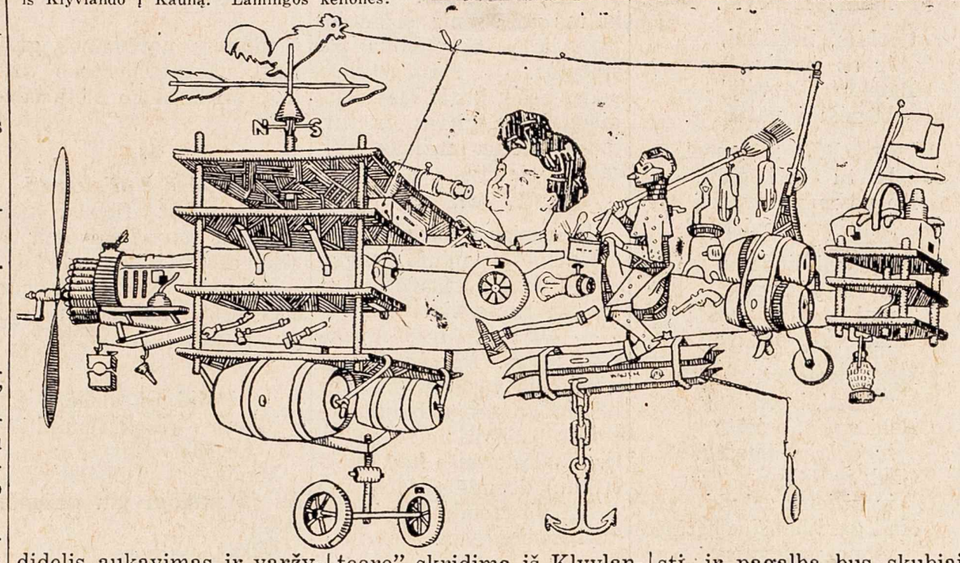

didelis aukavimas ir varžytinės už "kumų" garbę, ir žmonės klojo šimtines norėdami atimti garbę nuo kito ir patys ją gauti.

"Kuma" buvo gera "Dirvos" skaitytoja iš Čoklad Haits, Ohajo, kuri paaukavo skridimo parėmimui šimtą tukstančių markių, kurias ji parvežė nuo Hitlerio iš Berlino, gryždama iš Lietuvos. Gryždama per Berliną, ji ten užtiko "Dirvą" ir pamatė apie gerb. Spragilo didelį pasiryžimą, tuoj nuėjo pas gerb. Hitlerį ir pareikalavo paramos gerb. Spragilo skridimui, atsilyginimui už spėjamą Vokiečių nušovimą Dariaus ir Girėno. Hitleris pabalo tą išgirdęs ir sutiko paremti gerb. Spragilo skridimą, ale gerb. "kuma" gavus auką sakė jam kad gerb. Spragilo lekiant per Vokiečių žemę jie gali nesidairyti...

Mano oroplanas "pakrikštytas" "Meteoru". "Krikštynose" į oroplano nosį sumušta — kaip priimta tokiose "krikštynose" daryti, — bonka šampano. Ale čia vėl stebuklas: oras buvo toks šaltas kad šampanas sušalo: bonka susimušė, o tas garsus pasaulinis gėralas liko čielas, tik leptelėjo ant Erie ežero ledo. Jį pasiėmė oroplano mekanikai ir susitarpdinę išsigėrė į gerb. Spragilo sveikatą.

Kodel mano oroplanas pavadintas "Meteoras"? — Aha! tas turi labai svarbią priežastį. Kaip žinot, aš pirkau moksliškiausį oroplaną pasaulyje, kurį radau Neuros farmoj nukritusį iš aukštumos, lyg kokį dausų meteorą arba puolančiąją žvaigždę. Todel geriausias vardas mano oroplanui ir buvo "Meteoras".

Gerb. Spragilas pasiryžo butinai savo skridimą pradėti nuskirtu laiku, ba gauta pranešimai iš Lietuvos kad ten oras labai paprastėjo, šala ir pusto, ir smarkiai atšalo ir pasidarė audruotas oras Amerikoje ir Klyvlande, tai kaip tik tokis oras reikalingas gerb. Spragilo planuotam skridimui su sustojimais iš Klyvlando į Kauną.

Visa Lietuva laukia gerb. Spragilo

Ssb. (Slabados Spaudos Biuras) prisiuntė man kablegramą iš Slabados, apipasakodamas kaip Lietuva ir Slabados Aero Klubas mano apie gerb. Spragilo "Meteoro" skridimą iš Klyvlando į Kauną. Ssb. atstovas turėjo pasikalbėjimą su Slabados Aero Klubo prezidentu profesorium Žilbarzdžiu ir gavo iš jo nuomonę kad gerb. Spragilo žygis gali buti žymiausias oro skraidymo istorijoje. Gerb. profesarius mano kad "Meteoras" galės padaryti daugiausia sustojimų savo kelionėje iš Klyvlando į Kauną per Labradorą, Grenlandiją, Islandiją ir Norvegiją, negu kurie kiti lėktuvai padarė tuo keliu skrisdami. Nerimaudami Lietuvos žmonės suvažiavę pasitikti oro karžygio iš Klyvlando, klausinėjo gerb. profesoriaus, kodel gerb. Spragilas neišskrido Naujų Metų dieną, kaip žadėjo. Gerb. profesorius paaiškino kad tam buvo daug priežasčių. Viena iš rimčiausių — tai kad Kauno fabrikas sutrukdė padarymą moksliškų šriubų propeleriui prišriubuoti. Nupirkus "Meteorą", viskas turėjo buti perdirbta į tokį kaip matote apatiniame atvaizde. Nupirkimas tokio naujo oroplano butų atsiėję apie 15 tukstančių dolarių, o perbudavoti jį iš tokio oroplano kuris buvo nupirktas iš Neuros farmos, reikėjo užmokėti, visas dalis iš viso pasaulio superkant, 22 tukstančius, ir prie to dar reikia priskaityti 5 tukstančius, kurie užmokėta už oroplaną pirktą iš Neuros farmos.

Dabar "Meteoras" turi visas moksliškiausias dalis reikalingas atlikimui tokio istoriško žygio kokio niekas iš Lietuvių dar nėra padaręs.

Ssb. atstovas paklausė gerb. profesoriaus ar jo nuomone gerb. Spragilui užteks pinigų kelionei, į ką profesorius atsakė kad Slabados Aero Klubas gatavas pasiųsti dar kelioliką tukstančių litų parėmimui garbingo istoriško žygio, ir patarė gerb. Spragiluį nesidrovėti prašyti jeigu kelionėje pritruks: tik pranešti per radio kur pinigus pasiųsti, ir pagalba bus skubiai parupinta.

Gerb. Spragilas išskris per Grabnyčias

Laimingai iškėlę oroplaną iš garadžiaus sklepo, dabar mekanikai jį baigia apžiurėti ir pertikrinti ar viskas tvarkoje, kad skridimas butų galima pradėti Grabnyčių dieną, kuri sulyg naujojo kalendoriaus išpuola jau ateinantį šeštadienį, Vasario 2 dieną.

Kasdien gerb. Spragilas su gerb. Robotu daro slaptus skraidymus ir mokinasi tą moksliską oroplaną valdyti. Oroplanas įrengtas taip moksliškai kad gali pasikelti net iki stratosferai, ir kada skris iš Klyvlando į Kauną tai taip ir darys: pirmiausia iškils į aukštumą, o paskui leisis žemyn, lyg nuo kalno, ir tokius šuolus darys nuo vieno žemės ploto ant kito, nuo vienos ledo lydies ant kitos, iki pasieks savo svarbiausį punktą — Slabados fortuose įrengtą orodromą, skersai Vilijos prieš Kauną.

Nuo Redaktoriaus: Kitą savaitę gavę "Dirvą" jau skaitysit apie gerb. Spragilo išskridimą jo istorinėn kelionėn. Gaila kad reikės paleisti gerb. Spragilą ilgesniam laikui, kad turėsim su juo persiskirti, nors nenorėtume tikėti jog ant visados. Linkime jam geriausios ir laimingiausios kelionės. Pasitikime kad jis tą žygį atliks, ypač todel kad lėktuvą įsirengė moksliškiausį, nepražiurėdamas mažiausios reikmenėlės.

Kadangi gerb. Spragilas turi įsirengęs radio aparatą tai žinias iš jo kelionės gausime tiesiog iš jo paties ir talpinsime kad skaitytojai žinotų apie jį ir nesibaimintų apie galimybes pražuti, kaip pasitaiko manyti kuomet apie ką nors ilgai negirdima.

Dar kartą sakome: laimingos kelionės kelionės, gerb. Spragile: išskrisk laimingai, nuskrisk į Kauną garbingai. Kada kitas "Dirvos" numeris išeis jau tu busi pusėtiną dalį kelio atlikęs, taigi neužmiršk pranešti "Dirvai" apie savo kelionę ir nuotikius, nes mes visi nekantriai lauksime žinių nuo tavęs.

Ofiso telefonas
ENdicott 1378
Namų
CLearwater 1951-J
DR. A. J. KAZLAUCKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6902 Superior Ave.
Valandos: 1—3 ir 7—8 p. p.

Už $3 metuose pralinksminsit visą kaimą — išrašykit saviškiams į Lietuvą "Dirvą".

James Metzenbaum apie Ohio Senato Veikimą

JAMES METZENBAUM

Žymus Clevelando advokatas Mr. James Metzenbaum, Ohio Valstijos Senato narys iš Clevelando, Lietuviams gerai pažystamas, patiekia keletą žinių iš pradinių darbų kuomet susirinko Valstijos Legislatura ir prasidėjo posėdžiai. Jis sako:

Kaip tik sesijos prasidėjo, pradėta priimti nauji biliai arba įnešimai. Pakilo keista scena. Visame Senate iš visų kampų, visi nariai sukilo ant kojų ir kiekvienas norėjo kad jo bilius butų priimtas pirmiausia ir butų užžymėtas Bill Number 1.

Senate, pirmas bilius buvo patiektas Senatoriaus Mr. Waldrogel iš Cincinnati, kurs siulo panaikinti taksus ant degtinės parduodamos valstijos degtinės krautuvėse.

Atstovų bute, pirmutinis bilius buvo reikalavimas pakeisti dabartinį įstatymą liečiantį automobilių leidimus.

Jeigu kitas dalykas, patiektas ir Senatui ir Atstovų Butui, bus pervestas, tai jis atims teisę nuo visų kurie skolina pinigus ant nejudamo turto, gauti priteisimą už skolą kitokią sumą negu bus teismo pripažinta verta.

Kadangi šiais laikais labai sunku apskričiams verstis ir nėra iš ko globoti nuolatinius ligonius ir džiovininkus, kožnam apskričiui (kartu Cuyahoga) buvo pavelyta patiekti balsuotojams, pirm Kovo mėnesio, apibalsuoti uždėjimą specialių taksų 1935 metų reikalų vedimui.

Taigi ir musų apskrities balsuotojai turės galimybę balsuoti už arba prieš, sukėlimui keturių milijonų dolarių tam reikalingų pinigų.

Po to pribuvo Mayoras Davis, kuris prašė valstijos seimo pavelijimo leisti balsuotojams nubalsuoti užtraukimą $6,000,000 paskolos vedimui Clevelando miesto reikalų 1935 metų bėgyje.

Prie to pridėta priedas užtikrinantis kad jeigu Clevelando žmonės tą sumanymą nubalsuos, kad visi Clevelando miesto ugniagesiai, policijantai ir kiti tarnautojai gautų savo algas pilnai ir kad visi kiti pinigai eitų tiktai tam kam jie skirti.

Kaslink balsavimų pravedimo.

Kadangi miestui atsieina nemažiau $30,000 pravedimas specialių balsavimų ir kadangi apskritis neužilgo turės balsavimus už sukėlimą $4,000,000 bondsų šelpimo reikalams, nustatyta kad miesto ir apskrities balsavimas butų surengta tą pačią dieną.

Kitą dalyką Mr. James Metzenbaum iškelia tai kad musų apskritis turi Ohio valstijos seime tik 18 atstovų, delto kad dabartiniu patvarkymu dideliuose apskrityse ir miestuose išrinkimui vieno atstovo reikia gauti 66,400 balsų, kuomet mažuose apskrityse išrenkama vienas atstovas nors jame ir nėra 66,400 balsuotojų. Ir išeina štai kaip: 29 maži apskričiai, turėdami tik pusę tiek gyventojų, turi 11 atstovų daugiau negu tirštai apgyventi apskričiai bendrai sudėjus. Tikrumoje išeitų kad jeigu tie apskričiai tur 29 atstovus Cuyahoga apskritis turėtų turėti 58, o dabar turi tik 18.

Maži apskričiai, tokiu budu, turėdami didumą atstovų, lengvai pravaro visokius apsunkinimus didžiųjų miestų gyventojams. James Metzenbaum stengiasi šitą klaidą taisyti ir bando rasti budus prie to prisirengti.

STONIS
RESTAURANT
Didžiausia ir Gražiausia LIETUVIŠKA VALGYKLA
Duodame į stalą skaniausius valgius ir visokius legališkus GĖRIMUS
6824 Superior Ave.

DIDELĖS IMTYNĖS

CENTRAL ARMORY
E. 6th ir Lakeside Ave. Prasideda 8:15 val.

(Šioje vietoje imtynės bus kiekvieną trečiadienio vakarą per visą žiemą)

Vasario-February 6, 1935

Šiose imtynėse dalyvaus

GEORGE ZAHARIAS	su	CHIEF CHEWACKI
ERNIE DUSEK	su	DICK SHICKAT
ERNIE STEVENS	su	MIKE ROMANO
SAILOR BILLINGTON	su	KERIL TARASOFF
GEORGE "RED" RYAN	..su	VLADIMIR DUBOV

Karolis Požėla, promoter. Jonas Jarus, Asst. Promoter.

LIETUVIŲ SALĖS
Pagražinimui
VAKARAS
Vasario-Feb. 24 d.
LIETUVIŲ SALĖJE
6835 Superior Ave. Pradžia 5 val. vakare.
(Tėmykite 'Dirvoje' platesnių pranešimų vėliau)

LIETUVOJE

Lietuvos Tautininkų Sąjungos Suvažiavimas

Kaunas. — Sausio pradžioje Kaune įvyko Lietuvos Tautininkų Sąjungos suvažiavimas.

Tautininkų Sąjungos veikimui Lietuvoje teikiama daug dėmesio, nes ši sąjunga su sau giminingomis organizacijo m i s laikoma lyg tarpininku tarp vyriausybės ir visuomenės. Į Tautininkų Sąjungos pageidavimus vyriausybė visada atsižvelgia ir jeigu tiktai jie įvykdomi, ir vykdo. Mat, ši organizacija, su savo atžalomis, yra dabartinės Lietuvos valstybės santvarkos ir tautiškos vyriausybės rėmėja.

Gruodžio 15 d. 1933 metais įvykusiame Tautininkų Sąjungos suvažiavime buvo priimta naujas statutas ir 1934 metais Sąjunga pagal tą statytą persitvarkė. Svarbiausia naujam statute naujenybė, kad jame visur aiškiai pabrėžiama vado principas. Tame suvažiavime Valstybės Prezidentas Antanas Smetona buvo paskelbtas Tautos Vadu ir kartu Tautininkų Sąjungos Vadu. Jis skiria Tautininkų Sąjungai pirmininką (juo yra ministeris pirmininkas Juozas Tubelis) ir Sąjungos generalinį sekretorių (paskirtas Vincas Rastenis).

Šitaip persitvarkius, Sąjunga per pastarus metus gerokai sutvirtėjo. Dabar turi apie 11 tukstančių narių, o 1934 metų pradžioje turėjo apie 8,000 narių. Toks skaičius narių, gerai parinktų, Lietuvos sąlygoms nėra mažas. Sakysim Lietuvos krikščionių demokratų partija, kada ji buvo valdžioje, teturėjo apie 15,000 narių, bet silpniau parinktų.

Šymet suvažiavimas prasidėjo Sausio 5 d., įvyko Valstybės Teatre. Dalyvavo 400 atstovų ir apie 300 svečių. Suvažiavime pasakė kalbas Prez. Smetona, užsienių reikalų ministeris Lozoraitis ir kiti. . . Tsb.

Vilniui Vaduoti Sąjungai 10 Metų

Kaunas. — Šį pavasarį, Balandžio 25 d., sueina 10 metų nuo įsteigimo plačiai žinomos Vilniui Vaduoti Sąjungos. Pirmutiniu Sąjungos nariu buvo Prof. F. Kemėšis, kuris praeitą vasarą Vilniaus geležinio fondo reikalais lankėsi Amerikoje.

Dabar V. V. S. turi apie 500 skyrių Lietuvoje ir apie 40 skyrių užsieniuose. Narių yra apie 30,000. Savo veikimo pirmam dešimtmečiui paminėti V. V. S. išleis gražų leidinį, "Nepriklausomoji Lietuva 15 Metų Vilniaus Kovos Fronte".

Nesenai atspausdinta Vilniaus Geležinio Fondo "Aukso Knyga". Ji yra fondo komiteto žinioje. Netrukus į ją įsirašys organizacijos ir asmenys pasidarbavę bei parėmę Vilniaus Geležinį fondą. Vilnių atvadavus, ji bus patalpinta Vilniaus muzejuje. Tai istorinės vertės leidinys, musų tautos darbams ir pasiaukojimui atžymėti. Tsb.

Vokiečiai Verkia Apleisdami Lietuvą

(Pabaiga nuo 1-mo pusl.)

Vokiškumą. Vis tiktai gera dalis Klaipėdiškių Vokiečių optavo Vokietijos pilietybę, bet paliko gyventi Klaipėdos krašte.

Pernai Lietuvos valdžia kai kuriems Vokietijos piliečiams kurie užsiėmė kurstymais prieš Lietuvos respubliką, nedavė darbo leidimų, ir jiems buvo pasiulyta išsinešdinti Vokietijon. Taip du nedideli bureliai Vokiečių išsikraustė į "Vaterlandą". Bet štai pats Vokiečių konsulas Klaipėdoje ėmė organizuoti Vokiečių gabenimą į Vokietiją. Pirmiausia, tokius kurie yra buvę Vokietijos valdininkai ir dabar gaudavo iš Vokiečių valdžios pensijas. Jei negryš Vokietijon, jiems buvo pagrąsinta atimti pensijas, kurių pinigus jie leidžia pragyvenimui nepakenčiamoje Lietuvos žemėje. Ir taip Vokiečių konsulatas jau paruošė tris grupes po maždaug 100 žmonių ir išsiuntė į Vokietiją.

Trečioji grupė, 100 žmonių, iš Klaipėdos išsikraustė Sausio 10 d. Ir štai bloga jiems buvo sočioj Lietuvos žemelėj; jie prieš ją visaip burnojo, žemino, šmeižė. O kai atėjo laikas apleisti Lietuvą ir išvažiuoti, visi iškeliaujantieji Vokiečiai graudžiai verkė, kai kurios moterys net alpo. Ir buvo ko jaudintis. Kai gaudavo pensiją tai jiems pragyvenimas Lietuvoje buvo pigus. O Vokietijoje su tokiu pinigu teks labai paskursti, nes ten pragyvenimas bent trigubai brangesnis. O kas darbo jieškos, tam teks sunkiai verstis krašte kur yra milijonas bedarbių.

Tai išdidiems Vokiečiams teko apraudoti apleidžiamą Lietuvos žemelę. . . . Tsb.

PAŽYMUS ASMUO

Kaunas. — Gruodžio mėnesį žinomas Lietuvos mokslininkas, chemikas ir vaistininkas, Prof. Raudonikis minėjo savo 65 metų amžiaus sukaktuves. Dar prieš karą Rusijoje jis buvo žinomas savo mokslo darbais. Ten jis taip pat kentėjo už Lietuviškų raštų platinimą ir už tai daugiau kaip metus sėdėjo kalėjime ir buvo ištremtas į Nižnij-Novgorodą, o vėliau į Tiflisą. Sugryžęs i Lietuvą, 1919 metais įsteigė chemijos laboratoriją, padėjo organizuoti Lietuvos universitetą ir uoliai dalyvavo visuomeniniame darbe. Dabar jis profesoriauja Kaune, Vytauto Didžiojo universitete. Tsb.

EŽERAI PRARIJO 10

Užėjus šalčiams, beveik visi Zarasų apskrities ežerai užšalo. Ledas ežeruose buvo lygus ir slidus. Kriaunių apielinkės ukininkai pradėjo ledu vaikščioti ir net važinėti. Bet netrukus prigėrė du žmonės, nes jie įlužo ir palindo po ledu.

Taip Kriaunių apielinkėj ežerai iki Naujų Metų prarijo net 10 žmonių. Tarpe jų nuskendo ir Kriaunių eigulis.

Tik vėliau paaiškėjo kad ežeruose ledas buvo tik pakraščiais tvirtas, o viduje del menko šalčio ledo sluogsnis buvo labai plonas, kas apgaudavo žmonių akis. "L.U."

JONAS NAUJOKAITIS
"Diryos" agentas Londone.
Pas jį galima gauti "Dirvą" pavieniais numeriais ir užsirašyti metams. Adr.:
3 White's Gardens,
Planet Street,
Commercial Rd. E. 1, London

WINNIPEG, MAN.
(Canada)

IŠ W. L. D. PAŠALPINĖS DR-JOS VEIKIMO. Sausio 6 d. atsibuvo draugijos metinis susirinkimas, iš kurio paduosiu keletą svarbesnių žinių.

Naujai išrinkta valdyba, kuri

Nauja valdyba, kuri buvo išrinkta Gruodžio 2 d., užėmė vietas, nors valdybon išrinkta beveik visi senieji valdybos nariai, butent: pirmininkas — G. Paliliunas; vice pirmin. — K. Plečkaitis; iždin. — A. Norris; finansų rašt. — A. Urbonas; užrašų rašt. — V. Navagrockis; kasos globėjai — P. Jauniškis ir V. Daubaras (iš Fort Whyte, Man.).

Visiems nariams žinotina kad draugijos konstitucijos skyrius 12-tas, punktas 3, tapo galutinai apsvarstytas ir suspenduotas, kas liečia provincijoje gyvenančius narius, ir nebus vykdomas.

Knygų tikrinimo komisija išdavė raportą iš 1934 metų stovio, pasirodė kad draugija turėjo bendrų ineigų $243.69, gi tų metų išlaidos buvo $201.55, kas reiškia kad draugiją per metą pajamų turėjo $42.14 daugiau negu išlaidų.

Išlaidos buvo tokios: ligoje pašalpų išmokėta $122.13; už spaudą konstitucijų knygelių $27; draugijos daktarui $28; už salę susirinkimams $18; ir smulkių išlaidų turėjo $6.42.

Palyginus 1934 metų apivartą su 1932-33 metais pasirodo didelis skirtumas. Malonu buvo patirti kad sustojo draugijos iždo smukimas. Pirmesniais dviem metais draugija turėjo po keletą šimtų dolarių deficito į metus, o 1934 m. iždas net padidėjo virš $40.

Kodel taip atsitiko? Nagi todel kad susipratę likusieji draugijos nariai prašalino iš draugijos visokių nesąmonių rėmimą, nes joje buvo tokių gaivalų kurie draugiją tiesiog terorizavo, kaip tik įmanydami norėjo ją sugriauti. Nariams pradėjo rodytis kad tuoj baigsis aikvoti draugijos iždas, ir sustojo mokėję, nustojo veikę draugijos labui, daug narių visai pasitraukė. Bet jie padarė klaidą pasitraukdami, nes draugija atsigriebė ir sustiprėjo.

Stipresnių narių neužsileidimas ir draugijos pertvarkymas neša jai naudos, ir draugija dabar geriau stovi negu kitados kada. Likusieji draugijos nariai susiprato, pradėjo visi išvien darbuotis draugijos labui, ir pradėjo įsirašyti ir naujų narių.

Matydami draugijos atkiutimą ir augimą, kiekvienas Lietuvis privalėtų rašytis į ją ir stoti bendrai dirbti, ir draugija tuoj smarkiai pakils nariais ir turtu, tuo pačiu sykiu bus didelė nauda pačiam nariui, nes ištikus nelaimei, ligai, bus kas jums ištiesią pagalbos ranką, kas parupina jums daktarą ir aplanko jus.

Šiuomi išnaujo kviečiu visus šios srities Lietuvius stoti į W. Liet. Darbininkų Paašlpinę dr-ją. Draugijos susirinkimai atsibuna kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį po pirmai dienai. Draugijos Narys.

Telef. FAirmount 3500
SPANNER'S
Floral Shoppe
2801 Euclid Heights Blvd.
FLOWERS BY SILVER
FLORAL DESIGNS
WEDDING BOUQUETS
Lietuviai kreipdamiesi prie manęs gėlių, kada jų prireikia, gaus greitesnį ir geresnį patarnavimą negu kur kitur.
JURGIS SIDABRAS
pirmutinis Lietuvis Gėlininkas Clevelande.

Namų Savininkams
Taisau ir sudedu furnasus. Įengiu ir taisau stogus ir nuobėgų rynas.
Darbas geras ir nebrangus.
Home Owners Furnace & Roofing Co.
J. W. GRAFF (Lietuvis)
7313 Myron av. GArf. 9269-R

DELLA C. JAKUBS
(JAKUBAUSKIENĖ — Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
Lithuanian Funeral Home
Visiems Lietuviams norintiems naudoti musų kambarius leidžiame dykai.
Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsit teisingą patarnavimą: mandagus, simpatiškas, greitas ir geresnis patarnavimas už kitų. Vežimai ligonių pervežimui į ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningos. Žemiausia kaina už palaidojimą, sulyg jusų pasirinkimo. Reikale telefonuokit.
6621 Edna Avenue ENdicott 1763

VIETINĖS ŽINIOS

PAGERBIMO VAKARĖLIS. Marijonai Andžiulaitienei jos gimimo dienoje, paminėjimui 58 metų sukaktuvių, jos duktė ir žentas pp. Zeleniakai surengė vakarėlį, sukvietė daug svečių, ir pagaliau buvo atvežta pati vakaro viešnia. Visi svečiai, kurių buvo virš šimto, pasitikdami ją ėmė sveikinti. Viešnia, pamačius tokį nuostabų ir malonų prietikį, apsiašarojo, iki atsipeikėjo. Po to pasveikino visus svečius ir dėkojo už jos prisiminimą ir aplankymą.

Vėliau duktė, p. Zeleniakienė, įteikė motinai dovanų nuo visų svečių $80 pinigais, kurie šiais laikais labiau reikalingi negu kokios kitos dovanos, už ką senutė visiems nuoširdžiai dėkojo. Sako, netikėjo kad turi tiek daug gerų draugų.

Svečiai buvo pavaišinti puikia vakariene, ir visi gražiai praleidę vakarą išsiskirstė maloniais įspudžiais.

Tarp kitų svečių pokilyje buvo ir p. Andžiulaitenės sunus, Kun. Juozas Andžiulaitis. Tos pat dienos rytą, 10:30 val., Kun. Andžiulaitis atlaikė savo motinos intencijai šv. mišias.

Dalyvė.

SLA. 14-TOS KUOPOS susirinkimas bus laikomas trečiadienio vakare, Vasario 6, Lietuvių salėje, nuo 7:30 val. Nariai prašomi pributi. Vald.

Akių Prižiurėjimo ir Šviesos Svarba

NANCY JOCKMAN
With 300-Year-Old Glasses

Niekas nėra nauja gelbėjime žmonių matymo mašinerijos su pagalba akinių, sako Dr. Matthew Luckiesh, žinomas pasaulinis autoritetas šviesos klausimais ir narys Cleveland Sight Saving Council. Visokių rušių akiniai buvo naudojama per šimtus metų. Akiniai kuriuos čia matote turi užsidėjus Miss Nancy Jockman yra 300 metų senumo, ir turi kaulinius rėmus. Jie yra Kiniečių išdirbimo.

Dr. Luckiesh pareiškia kad tikra naujenybė prigelbėjime akims yra patickimas šviesos pritaikytos visiškų tikrumu. Tas tikrumas atsiekiama pravestais moksliškais tyrinėjimais šviesos.

"Žmogaus kunas turi savyje tikrai painiai sutaisytą matymo mašinerija", sako Dr. Luckiesh. "Paveikslų kameros yra matymo mašinos, bet žmogaus matymo mašina pergyvena jausmą, entuziazmą, prislėgimą, nervų įtempimą, džiaugsmą ir daug kitokių kuno ir sielos pajautimų".

Žmogaus matymo mašinerija nukenčia visapusiai kuomet turi operuoti prie negana šviesos. Matymas yra neįkainuojamas, gi šviesa yra pigi. Taigi patartina turėti gana šviesos namuose, prie skaitymo ar darbo.

Maisto Paroda bus Vasario 7 iki 15

Clevelando Metinė Maisto Paroda ir Naminių Padargų Išstatymas atsibus Public Auditoriume, Vasario 7 iki 15, išskyrus sekmadienį. Ją rengia The Cleveland Grocers Association ir bus atdara kasdien nuo 1 iki 11 vakare.

Laike parodos bus surengta puikus palinksminimo programai, kuriuose dalyvaus Frank Parker, žymus radio tenoras; jis dainuos tris kartus per dieną, jam akompanuos Vincent H. Percy auditorijos milžiniškais vargonais. Parker taipgi dainuos tos parodos surengtose viešose vestuvėse šeštadienį, Vasario 9 d.

Virutinėje auditorijos dalyje bus užpildyta maisto produktų išstatymai, kas šymet bus daug gausesnis ir įvairesnis negu kada Clevelandas turėjo. Žemutinėje salėje bus išstatyta namų reikmenys.

Reguliarė įžanga bus 25 centai bet krautuvėse yra platinama iškalno perkantiems tikietai papiginta kaina.

DRAUGIŠKAS VAKARAS. Pereito šeštadienio vakare, C. Stonio restaurante, viršuje, burelis Clevelandiečių gražiai praleido vakarą su sveciu Chicagiečiu, Antanu Valašimu, kuris čia randasi kelinta savaitė ir įrengia Fisher Body dirbtuvėje naujas mašinas. Jis yra atstovas Clearing kompanijos.

Kas Norit Skolinti ant 1-mo Mortgage
Kurie turite Lietuvių Banke pinigų ir norite juos paskolinti ant namų ant 1-mo mortgage
Kreipkitės
P. P. MULIOLIS
6606 Superior Ave.

VISOKIOS
APDRAUDOS-INSURANCE
reikalais kreipkits pas mane
Apdraudžiu namus nuo ugnies, tornados, taipgi namų baldus ir automobilius; prie to apdraudžiu nuo sužeidimų ir parupinu kitokia apdraudą. Jeigu baigiasi jusų apdrauda ant namo ar kitko, duokit man ją atnaujinti. Vietoje kreiptis kur kitur tuo reikalu, paveskit saviems Lietuviams.
C. F. Petraitis
6702 SUPERIOR (viršuje)
Telef. HEnd. 5699

"Dirvos" Redakcija priima ir talpina pranešimus apie vietinį Lietuvių judėjimą, nemokamai. Pranešimai turi buti parašyti trumpi ir tik apie patį dalyką.

NESUGADINKIT SAVO REGEJIMO

JEI iš papratimo mirksi, ar įtempi akis—tavo akys ašaroja arba karščiuoja—tankiai kenti nuo galvos skaudėjimų—negali skaityti tuoj nepavargdamas—
DUOKIT IŠEGZAMINUOTI SAVO AKIS

JEI turi nuolat naudot akis darbui kur reikia arti žiurėt prie prastos šviesos, kaip tai skaityti ar siuti, jusų akys stovi pavojuje rimto sugadinimo matymo.
NAUDOKIT PRITAIKYTĄ ŠVIESĄ

NAUJA AKIS SAUGOJANTI TRIJU SVESU LEMPA

yra reikmenis kožnam name

Jums reikalinga Nauja Akis Saugojanti Trijų Šviesų lempa jusų namuose, apsaugojimui savo ir savo šeimos akių nuo įtempimo ir sugadinimo regėjimo.

Nauja Akis Saugojanti Trijų Šviesų Lempa—
duos jums užtektinai šviesos tiek kad palengvins matymą;
duos jums šviesą laisvą nuo visokio tiesioginio žėrėjimo ar blizgėjimo;
duos jums bendrą šviesą laisvą nuo aštrių šešėlių ir griežtų kontrastų.

Nauja Akis Saugojanti Trijų Šviesų Lempa duoda trejopą šviesą—MAŽĄ, VIDUTINĘ arba SKAIDRIĄ—iš vieno šviesos bulb. Galit nusistatyt šviesos laipsnį kokio jums reikia sulyg jusų užsiėmimo—taigi ši lempa yra ekonomiška ir taip pat labai atsakanti.

TĖMYKIT ŠIO ŽENKLELIO
Kuomet rinksitės sau Naują Akis Apsaugojančią Trijų Šviesų Lempą tėmykit kad turėtų šitokį ženklą. Tai yra jums užtikrinimas kad gaunat lempą kuri yra užtvirtinta Illuminating Engineering Society.

JOS TRIJŲ ŽIBURIŲ LEMPOS PAŽYMIOS YPATYBĖS NAU-
1. Dviejų apgaubimų šviesos bulb, kuris duoda bent kurią iš trijų laipsnių šviesos tik sagutės pasukimu.
2. Aptraukto stiklo gobturas, kuris teikia tiesioginę ir netiesioginę šviesą.

PAMATYKITE LYGOS UŽGIRTAS TRIJŲ ŠVIESŲ LEMPAS IR LAI PARODO JUMS JŲ VEIKIMĄ

THE ELECTRICAL LEAGUE
BUILDERS EXCHANGE BUILDING • 18TH FLOOR • PROSPECT NEAR ONTARIO
ADMISSION FREE • NOTHING FOR SALE • OPEN WEEKDAYS 9 TO 5

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

RENGKIMĖS IŠKILMINGAI MINĖTI LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 17 METŲ SUKAKTUVES!

Visų Lietuvių širdys ir mintys atkreiptos į Vilnių — kur Vasario 16, 1918, buvo paskelbta Nepriklausomybė

UKRAINAI DALYVAUS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIME

Didelis, gražus patriotinis programas Lietuvių Salėje sekmad. Vasario 10.

Lietuvos Laisvės Šventė — Nepriklausomybės diena — symet Clevelande bus minėjama kitą sekmadienį, Vasario 10 d. Programas Lietuvių salėje bus nuo 5 val. vakare. Dalyvaus žinomi kalbėtojai: P. J. Žuris, Kun. A. Karužiškis, Kun. F. Steigmanas ir Youngstown, O., "Vienybės" redaktorius J. Tysliava iš Brooklyno, "Dirvos" redaktorius K. S. Karpius, Ukrainiečių atstovai ir tt.

Muzikalį progamą išpildys Ukrainiečiai ir parinktos vietinės grupės. Po programo bus pasilinksminimas. Šiai iškilmei įžanga padaryta tik 25c., kad kuodaugiausia Lietuvių atsilankytų.

Demonstracija į Darželį

Kurie norės važiuoti į Lietuvių Darželį prie Dr. Jono Basanavičiaus paminklo kartu su kitais, pribukit su savo automobiliais prie Lietuvių salės, gatavai pasipuošę Lietuvos ir Amerikos vėliavų spalvomis. Demonstracija prasidės prieš 2 val., kad Darželyje pributų lygiai 2 val. Kurie pavėluosit, liksites vieni. Darželyje bus trumpa patriotinė iškilmė, prisitaikant prie oro, ir prie paminklo bus padėta vainikas. Kom.

DR. VITKUS SUNKIAI SUSIRGO. Dr. J. T. Vitkus jau keliolika dienu kaip guli Polyclinic Ligoninėje ir sunkiai serga nuo kraujo apsinuodinimo. Sakoma kad jis gavo infekciją kitam žmogui apžiurinėdamas ir apdirbdamas žaizdą, nuo ko išsiplėtė jo kune smarkus apsinuodinimas. Linkėtina laimingai pagyti. Žinas.

DR. V. KUDIRKOS DRAUGIJOS susirinkimas bus laikomas šio penktadienio vakare, Vasario 1 d., Lietuvių salėje, nuo 7:30 val. Nariai malonėkite ateiti, taipgi atsiveskite naujų įsirašyti į draugiją, ir tie kurie buvot ją apleidę, sugryžkit, visi busit priimti į narius. Vald.

LIETUVIŲ SALĖS B-VĖS NAUJA VALDYBA. Sausio 29 d. Lietuvių salės bendrovės direktoriai atlaikė savo susirinkimą ir išsirinko iš savo tarpo valdybą šiems metams. Direktorijatas susideda iš šių: Jurgis Brazaitis, Juozas Židžiunas, Vladas Židžiunas, Petras Skuka, Adolfas Ivinskas, M. Švarpa, Elzbieta Ramanaukienė, F. Saukevičius, Paulina Štaupienė, Petronė Kundrotienė, Povilas Škarnulis ir Ant. Danielevičius.

Valdyba išrinkta iš šių: Ant. Danielevičius — pirm.; J. Židžiunas — vice pirm.; P. Skukas — finansų sekr.; J. Brazaitis — užrašų sekr.; F. Saukevičius — biznio vedėjas; V. Židžiunas — rubų sužiurėtojas.

Direktoriai sutarė numažinti sau algas pusiau, tikslu pagelbėti salei šio krizio laiku, tokiu budu sutaupys per metus virš $100.

Tarp kitų darbų, išrinkta visi darbininkai salės išpuošimo vakarui, kuris rengiamas Vasario 24 d.

Draugijų atstovai kurie turi paėmę platinti salės laimėjimo tikietėlių prašomi tuojau juos išplatinti ir pinigus grąžinti asmeniui iš kurio tikietėlius gavo. Draugijos privalėtų tuos tikietėlius paimti ir išdalinti tarp savo narių, užmokant už juos visą sumą, tokiu budu dolariu-kitu parems salės išgražinimo fondą. Niekas kitas neparems, nesitikėkit, remkime patys, ir rengkimės dalyvauti salės baliuje Vasario 24 d.

Komisja.

WARNER BROTHERS THEATRES

"The Country Chairman", sujaudinanti drama, kuriame vaidovaujamą rolę turi Will Rogers, rodoma ir toliau Hippodrome teatre. Kurie matė sako jog veikalas yra tikrai malonus ir vertas pamatyti. Prie to, rodoma garsus kelionų paveikslais. E. H. Newman rodo serijas "See America First". Lake, Variety ir Uptown teatruose rodoma kitos įdomios filmos. Prie to dar ekstra paveikslas spalvose rodoma Variety teatre.

LANKYSIS SU LIETUVOS FILMOMIS. Juozas Januškevičia, Jr., praeitą rudenį sugryžęs iš Lietuvos su daugybe puikių naujų kalbamų filmų, tapo "Dirvos" užkviestas atsilankyti į Clevelandą parodyti. Januškevičia žadėjo atsilankyti kaip tik užbaigs maršrutą rytinėse valstijose.

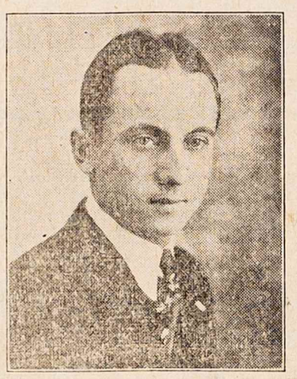

J. Januškevičia, Jr.

"FABIOLA" PAVYKO. Pereitą sekmadienį Lietuvių salėje buvo pastatyta scenoje veikalas "Fabijola", kurį rengė naujos parapijos sodalietės, ir pelnas skirta naujai parapijai.

Programa vedė Kun. A. Karužiškis. Publikos buvo pusėtinai. Viskas išėjo gražiai ir pasekmingai. Buvęs.

STATOMA "ČIGONAI". Šio sekmadienio vakare, Vasario 3, Lietuvių salėje bus pastatyta scenoje St. Šimkaus operetė "Čigonai". Prie pastatymo darbuojasi Julius Krasnickas ir Mirtos Choras. Vaidinime dalyvaus žymesni vietos dainininkai. Pradžia 5:30 val.

Operetė "ČIGONAI"

DVIEJŲ VEIKSMŲ TRAGEDIJA — STATO SCENOJE L. D. D. 23 KUOPA

SEKMAD. VASARIO-FEB. 3 D.

LIETUVIŲ SALĖJE

6835 Superior Avenue :: Pradžia 5:30 val. vakare

Operetė yra viena iš gražiausių Lietuvių kalboje, kurią parašė žymus Lietuvių kompozitorius St. Šimkus. Operetė vaizduoja Lietuvos Čigonų gyvenimą, su daugeliu gražių, linksmų ir liudnų melodingų dainų, taipgi čigoniški šokiai, baletas. Vaidinime dalyvauja visi geriausi vietos dainininkai: Sofia Kučinskaitė, Bronė Rasiliutė, F. Panzeris, A. Gailiunas, J. Krasnickas, N. Skirbantas, S. Telksnis. Baletas po vadovyste Aldonos Rugieniutes. Akompanistė — Aldona Wilkelis.

Įžanga 60c. Išanksto perkant, 50c. Šokiams 25c ypatai. Šokiams gros Tamošiuno orkestras. Tikietus išanksto galima gauti pas: K. Zvinį, J. Krasnicką ir pas choristus. Kviečia visus KOMISIJA.

Youth's Forum

Editor—Peter Skukas Phone: ENdicott 4486 6820 Superior Ave. Cleveland, O.

Uncensored Side Glances

By K. J. M.

As the requests for my identification have been pouring in by the thousands, er....hundreds, ah....to be honest two, editor Skukas decided to run this edition with my picture. To the left you have it. Of course it is very flattering. But you'll have to honor it for its face value (about 10 German marks).

K.J.M?

Incidently ALL the requests were srom, first; a girl in Las Vegas, who has a just recently escaped brother from the town asylum. Just sorta checking up. The other was from a fisherman in Sandusky, who wants to really be assured that I'm not twins. You know the rest of that story.

Cutting the introduction short, we shall proceed.

o o o

Messrs. John DeRighter, Joesph Urpsaitis, and Simon Lauchis, unknowingly finding themselves in a little party, given by Mr. Valasimas, of Chicago. After a long drawn-out bank meeting, they decided to partake of a little nip before calling it an evening. Well, to make a long story look like a dictionary, they came to the right church. At this time everyone was feeling frisky, so they received a most hearty welcome. Sometimes mistakes pay dividends.

Piano at same shindig, looking as if it was lost in a desert sandstorm. After the dust was worn off tho, it was played and played, until it wasn't funny. What a limbering up exercise that antique received.

Mrs. Miliauskas say: woe is me, while trying to select a fitting calendar from the Dirva Hall of Fame. All the moaning was due to the fact that she had already invested 25c previously, and sent a picture portraying a scene Lithuanian, to friends 'over there' and they wrote back saying it was beautiful etc. but they'd like an American one. Just a hint.

Mr (Deerfoot) Rudinskas, Lith basketballer of some note, contentedly picking his teeth after a large 5c mug of beer. Undoubtedly the bubbles were playing havoc with his cavities. At the same time I caught him asking Skukas for a little publicity.

Mr. Peter Skukas, again, leisurely reading the pictures in a book entitled "Love's Mistake'. His opinion of the book: it's an old old story but still should be good. (Not much other news, so I had to stick this in.)

Jerome (Jerry) Graff, contented furnace and roof repairman, rubbing about a bushel of soot out of his hair trying to think up a good slogan to put on some advertising he's having printed. How about "We clean, clean", Jerry? Try in on some of your friends first.

Mr. Krasnickas, director of the coming opera "Cigonai", to be presented at the Lithuanian Hall, saying to himself: this opery should be on a par with "Caravan" when I get thru with it. What I want to know is, who is "Caravan?"

Side Glimmers....

If you are feeling as if you have lost all interest in life, that no one loves you etc. Remember February 2nd, "Every hog has its day."

IMTYNĖS VĖL PRASIDEDA. Ateinantį trečiadienį vėl prasidės imtynės Central Armory, kurių promoteriai yra Karolis Požėla ir Jonas Jarus. Nuo dabar imtynės toje vietoje atsibus kiekvieną savaitę trečiadienio vakare nuo 8:15 val.

RENGIA VAKARĖLĮ. Moterų Labdarybės Draugija rengiasi prie smagaus vakarėlio Vasario 17 d., naujos parapijos salėje. Toliau bus pranešta apie tai plačiau. Kom.

DARBININKAS reikalingas paprastam darbui farmoje apie namus. Gali buti apysenis arba jaunas vyrukas. Kreipkitės pas Povilas Gudis, 12510 Taft ave. Cleveland.

"DIRVA" yra pigiausias darbo žmogaus pasismaginimas kada kitokiems pasilinksmini mams pinigų mėtyt nėra.

BIRUTĖS BENDROVĖS metinis susirinkimas bus laikomas penktadienio vakare, Vasario-Feb. 8 d., nuo 8 val., Lietuvių salėje. Visi šėrininkai prašomi atsilankyti. (6) Vald.

REVIEW OF "SPARTAKAS"

BY PETER SKUKAS

P. Skukas

This play, presented to the public by Lyros Chorus, Jan. 20th, merits more attention than we had given it because of its historical significance and dramatic excellence.

Lyros Chorus is a group of young people in Cleveland who have organized together for the prime purpose of projecting the musical and dramatical abilities of its peoples. Like every other group it has a web background entwining their members into one solid group which in this case is the political theory advanced by Communism. They are more sympathetic than active in this cause. Except in the relation that this theory has to play will we make mention of it.

For the first time in thirteen years has the Chorus undertaken so huge a project putting the play "Spartakas" on the stage with song and orchestral accompaniment. Everyone of the sixty or so members had costumes which rental reached a bill of one-hundred fifty dollars. Add the auditorium rental of eighty dollars to the cost of a good ten piece orchestra led by Mr. Altschuler, WJAY music director, and you will have a grand idea of what we mean when we say project.

Spartakas, the play, was selected, I suppose for the fact that he attempted to organize a group of gladiators and free the slaves from the hands of cruel rulers in about 78 B.C. in the then known Rome. Sulla, former Roman general, was then ruler.

Historical authenticity, as we shall see later, is a bit inaccurate, but the entire cast under the able direction of Mr. Belleson, otherwise known here as Sulla, deserves laurels for his exceedingly masterful work as director, and to Mr. Altschuler likewise for his well selected musical accompaniment and choral directing. Solo roles added much eloquence to the entire production.

My personal admiration goes to Mr. A. (Sulla) Belleson as the finest actor and next to Mr. P. (Spartakas) Lewis for his quality work in solo singing, excellent Lithuanian diction and as actor, besides looking like a real Grecian athlete.

Perhaps the finest, most glamourous looking scene, was the second in which Sulla did his best acting during a well arrayed banquet where his picked courtiers and their women folk, were gathered in their orgy for feasting. Strikes me to say that they actually ate the grapes and apples, but with the liquid as wine we cannot comment.

It is here where the good direction becomes evident, Sulla, in order to raise his own self-esteem states: "The ruler of Rome, am I." Then with exacting choral effect the chorus reassures his master of his importance by more choral enchores. This effect, especially with this chorus, was well used. Then the dancing troupe under the tacit direction of Miss Eileen Kaitis, was summoned by his highness to entertain attention to his appealing selection the guests and perhaps call their of friends during his off business hours. Chief of the dancers, Eileen, is no amateur, it seems, when it comes to dancing.

Another scene resplendent, was the corp of gladiators marching in true style under the furore of patriotism produced by the orchestra. They marched into the woods and they marched right out again.

Historically speaking, we are a bit in doubt about the general plot of Spartakas, the play. Generally, historical records reveal exactly the opposite attributes to the two main characters. Spartakas is portrayed as a pirate in one reading (Pirates Old and New) while Sulla, with all his faults is looked upon as an average ruler with no intention of setting up a dynasty for he actually resigned the throne and did as Romans in Rome did....lived a carefree liscensuous existance, but that was his own business. In this play, a minor point, Sulla placed his hand over his heart, cougied several hand over his heart, coughed several times and died. Looked like T.B. History reveals that he died of a blood vessel bursting in his head during a fit of anger. In those days heart trouble was scarcely known.

It was Crassus, profiteer and financier, comparable to our own modern contemporary, the war munitions profiteers, who were responsible for the fall of Spartakas.

Interesting, Sulla was married five times, proving his discreetness among women at least, and among men and letters his inscription on his tombstone, he ordered inscribed these Napoleonic words: "No friend ever did me much good, no enemy much harm but I repaid him with interest." From this we can see Sulla's pattern of behavior, he is just like our present species known as politicians.

While all roads led to Rome it was the Appian Way that led to the doom of Spartakas. After the massacre it was strewn with the dead bodies of the gallant gladiators who once bore the shield as no one else could with so much precision and persuasion.

EDITOR'S NOTE: Announcements of any personal or social interest will be cordially accepted. Send or phone yours in.

CLEVELAND CURRENT EVENTS

At the Lithuanian Hall

Beginning with Friday, Sebruary 1st, Dr. V. Kudirkos meeting.

Saturday, 57th Chapter Corlett Dance.

Sunday, Mirta Choir Concert and Dance of the Lithuanian Workers.

Monday, SLRKA meeeting.

Tuesday, Young Peoples Cultural Society, and SLA 136 Chap. meeting.

Wednesday, SLA 14 Chap. meeting. Thursday, SLRKA 50 Chap. Meeting.

Friday, Mass meeting of the Lith. Workers Federation. Biruta's Baking Co. annual shareholders meeting.

Saturday, St. George's Society Dance and Card Party.

Sunday, Lithuanian Day, under the auspices of all Lithuanian clubs.

SPORTS

Lithuanians, whose excellence in competitive sports is widely known in Cleveland, are Billy O'Braitis and Frank (Deerfoot) Rudinskas, an ex-East Techer, are scaling the sporting ladders playing with the Blepp-Coombs class A basketball aces. This is one of the best teams in the city who often travel to Youngstown, Akron and other nearby cities with their team.

Tony Adomaitis, a May Co. basketballer, another classy team, is another athlete in good standing in this world of baskets.

A student and an athlete of the Chiropody School in Cleveland, Vyto Kubilius is making great strides in the game.

While John Malskas, freshman at Ohio University, is raising the star of athletics upward in many lines of sports.

CLEVELAND LITH. GRADUATES

East Tech

John Balciunas, William Halaburda, Stanley Lutkus, Anthony Bumbalis, Edward Skeivis, Edward Velichka.

John Hay

Adele Bakaitis, Edith Margolis Marianne Martis.

Collinwood High

Francis Chepla, Stella Lukas, Doris Wilkelis.

East High

Paul Martis, William Slivinskas, Anthony Giedrys.

Glenville High

Virginia Radis, Anthony Yankowskas.

John Adams

Andrew Kundrat.

South High

Amelia Balcunas, Barney Samelis.

West High

William Semones, Caroline Chernus, Louise Jusulitus.

AKRON

THE WORLD WITHOUT WOMEN

Have you ever wondered what a world without women is like? Well cease your wonders. For on Saturday, February 9th, the Akron Lithuanian Social Club will portray before your very eyes the answer to this perplexing question. That's the day when the A.L.S.C. will sponsor its first big event of the year, featured by a two act comedy entitled, The World Without Women, which will be enacted by Akron's five foremost fun makers. But that's only the beginning. On the same program, the A.L.S.C. chorus will put on several choral numbers; there will be many variety features; and last but not least several leading Cleveland and Youngstown artists will participate in their characteristic roles. After this there will be dancing....dancing to the melodious strains of the Akronians, the staff orchestra of radio station WJW. All this, plus all that which cannot be put down in print, for the small penalty of 25c.

Remember even though this is an ordinary price, this will not be an ordinary affair. Neither will this be an extraordinary affair. But this will be an honest to goodness A.L.S.C. affair. If you have attended any before, you might know what to expect. If you have never attended any before, come down and satisfy your curiosity. You won't regret it, we're sure.

o o o

GRADUATION CONGRATS.

The mid-semester school term ended in Akron this week, bringing to a close the scholastic careers of several members of the A.L.S.C. Thursday evening, Misses Nellies Kupris, Della Jocis, and Anna Milicke and Mr. Anthony Waller received their diplomas, showing that they have successfully completed their second phase of education....high school. Miss Kupris attained the highest honors, being a honor student and standing third in her graduating class. So, congratulations, young men and women, but in passing we're wondering:

Why does Nellie always seem to be "lost for words" at the club meetings or other doings, but at the same time was one of the four student speakers at the commencement exerscises?

When will "Windy" diminish her Gracie Allen antics and become a little more sophisticated and serious?

When will "Bashful Ann" cease her present ways and become the Akron siren?

When will "Coach Waller" turn out a championship midget team?

Pinch-hitter.

Juozas Pečiulis

Užlaiko Gražią Alinę ir Valgyklą

Užlaiko geriausį Stiprų Alų, geriausios rušies Vyną ir skanius valgius ir užkandžius.

Užprašo visus Clevelando Lietuvius atlankyti jo įstaiga, busi maloniai Lietuviškai priimti, o gėrimų ir užkandžių kožnas gaus pagal savo skonio.

Taipgi, kada prireikia alaus į namus, visada čia jo galit gauti.

1248 East 79th Street

Netoli Superior Avenue

Ofiso Valandos:
nuo 2 iki 4; nuo 7 iki 8

Dr. Peter P. Palsis

Lietuvis Gydytojas

8102 Superior Ave.

Telefonai
Namų: HEnd. 1373
Ofiso: GArf. 1373

Pirkit Dabar!

NEPRALEISKIT ŠIOS PUIKIOS PROGOS!

Mūsų didžiausias šios žiemos Išpardavimas — štai keletas iš daugybės didelių nupiginimų

VYRAMS KEPURĖS	49c	VYRAMS KOJINĖS	10c
SILKO ŠALIKAI	49c	VYRAMS PIRŠTINĖS	11c
ŠILTOS PIRŠTINĖS	98c	VYRAMS MARŠKINIAI	49c
VYRAMS SVETERIAI	89c	SILKINIAI KAKLARAIŠČIAI	18c
NOSINAITĖS	3c	UNION SIUTAI	89c
VYRAMS KELNĖS	$1.39	APATINĖS KELNĖS	18c

VAIKAMS MOKYKLAI OVERKOTAI $3.95
Vaikams 2 kelnėm Siutai $2.89

VYRAMS ir VAIKINAMS OVERKOTAI
$7.95 ir $11.75

THE KRAMER & REICH CO.

7002 Superior Ave. kampas Giddings Road